

Perheet 2018

Vuosikatsaus

Lasten määrän väheneminen on suurinta Etelä-Savossa

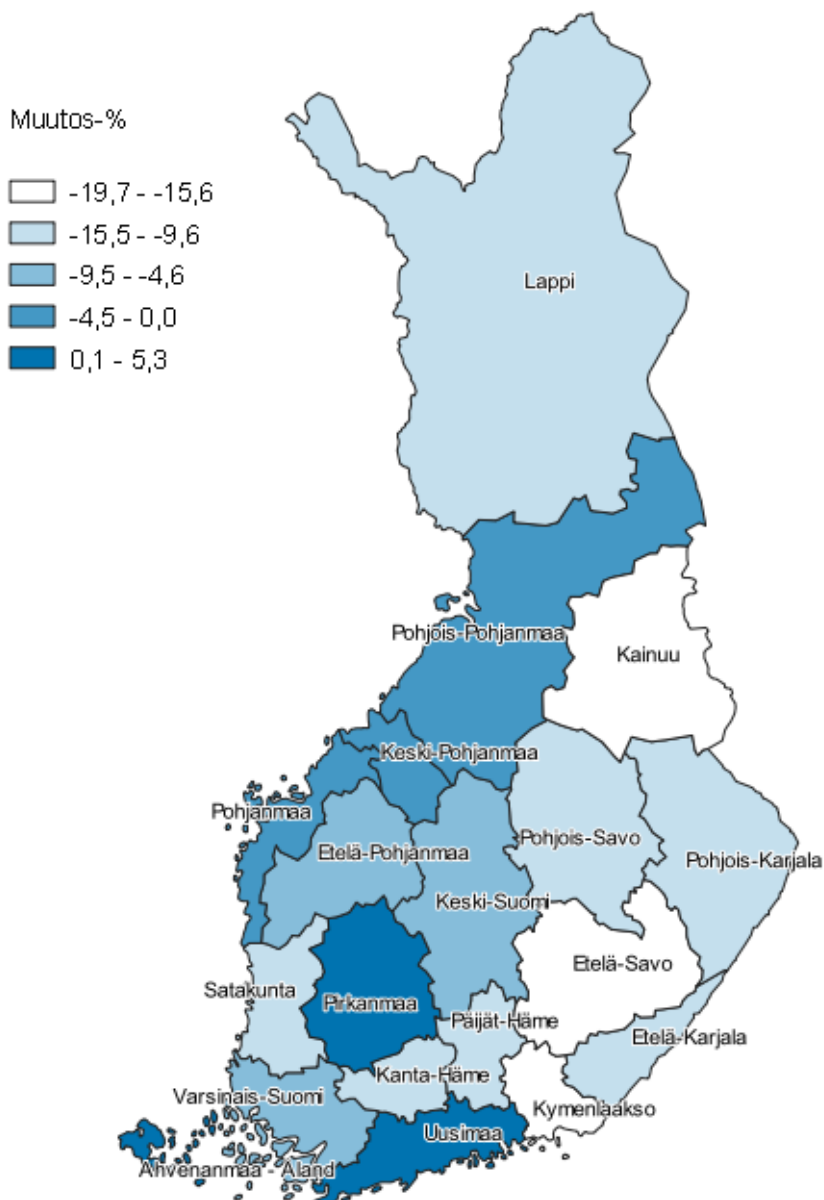
Vuoden 2018 perhetilaston mukaan lapsiperheissä kasvoi yhteensä 1 037 995 lasta, mikä on 8 341 vähemmän kuin edellisvuonna. Perheissä kasvavia alaikäisiä lapsia on nyt 33 805 eli kolme prosenttia vähemmän kuin kymmenen vuotta sitten. Suurin muutos alaikäisten lasten määrässä on tapahtunut Etelä-Savossa, missä lasten määrä on pienentynyt 20 prosenttia. Kainuussa alaikäisten lasten määrä on pienentynyt 18 prosentilla. Uudellamaalla alaikäisiä lapsia on määrällisesti eniten, 323 103, ja määrä on kasvanut viidellä prosentilla kymmenen vuoden takaisesta. Myös Pirkanmaalla ja Ahvenanmaalla alaikäisten lasten määrän muutos on ollut positiivinen.

Vuoden 2018 lopussa alle 3-vuotiaita lapsia oli kaikkiaan 151 291, mikä on 15 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2008. Alle 3-vuotiaiden määrän pieneminen on ollut suhteellisesti suurinta Kanta-Hämeessä, Kainuussa ja Etelä-Savossa. Kymenlaaksossa, Etelä-Karjalassa, Keski-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla, Lapissa ja Satakunnassa 3-vuotiaiden määrä pieneni myös vähintään 20 prosenttia. Sen sijaan Uudellamaalla vähennystä oli vähiten, kuusi prosenttia. Ainoastaan Ahvenanmaalla alle kolmevuotiaiden määrä pysyi lähes ennallaan ja osuus kasvoi prosentilla.

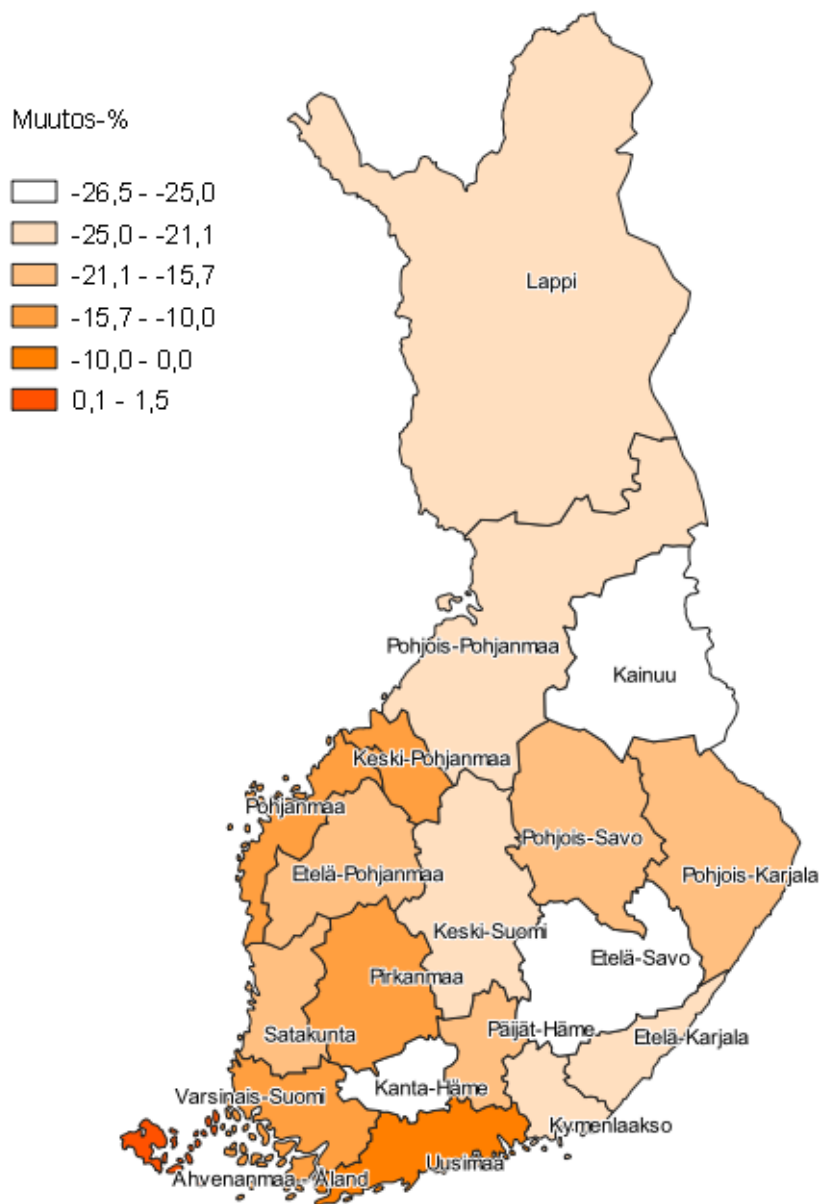
Suhteellisesti eniten alle kolmevuotiaita lapsia on Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla, missä perheiden alaikäisistä lapsista 16 prosenttia on alle kolmevuotiaita. Alle kolmevuotiaiden osuus on pienin Kanta-Hämeessä, Kymenlaaksossa, Etelä-Savossa, Etelä-Karjalassa ja Kainuussa, 13 prosenttia. Kymmenessä vuodessa alle kolmevuotiaiden osuus kaikista alaikäisistä lapsista on pienentynyt kaikissa maakunnissa. Suurin muutos on tapahtunut Pohjois-Pohjanmaalla, missä alle kolmevuotiaiden suhteellinen osuus on pienentynyt neljä prosenttiyksikköä.

Alaikäisten lasten määrän muutoksiin vaikuttavat syntyvyys, muuttoliike ja väestön ikärakenne.

Lapsiperheiden alle 18-vuotiaiden lasten määrän muutos maakunnittain vuodesta 2008 vuoteen 2018

Lapsiperheiden alle 3-vuotiaiden lasten määrän muutos maakunnittain vuodesta 2008 vuoteen 2018

Sisällys

1. Perheisiin kuuluu 73 prosenttia väestöstä.....	6
1.1 30-vuotiaiden naisten yleisin perhetyyppi on aviopari ja lapsia	8
2. Perheistä 85 prosenttia kokonaan suomenkielisiä	9
2.1 Venäjänkieliset perheet edelleen suurin vieraskielisten perheiden ryhmä.....	9
2.2 Viron kansalaisten perheet ovat suurin ulkomaan kansalaisten perheiden ryhmä	10
2.3 Miesten puoliset useammin ulkomailla syntyneitä kuin naisten puoliset.....	10
3. Perheistä 38 prosenttia lapsiperheitä.....	12
3.1 Viides lapsiperheitä on avoparin ja lasten muodostamia perheitä.....	13
3.2 Lähes joka kymmenes lapsiperhe on uusperhe	14
3.3 Kaikenkokoisten lapsiperheiden määrä pieneni	15
4. Lapsiperhetyyppien yleisyydessä on maakuntakohtaisia eroja	18
4.1 Avopariperheitä eniten Ahvenanmaalla ja Kainuussa	18
4.2 Yhden vanhemman lapsiperheitä vähiten Pohjanmaalla ja eniten Kymenlaaksossa.....	18
5. Lapsista 80 prosenttia elää kahden vanhemman perheessä.....	20
5.1 Lapsista 35 prosentilla on vähintään kaksi sisarusta.....	21
5.2 Pohjois-Pohjanmaan lapsilla on eniten sisaruksia.....	22
5.3 Joka kymmenes lapsi kasvaa uusperheessä	23
5.4 Alaikäisistä lapsista yhdeksän prosenttia ulkomaalaistaustaisia.....	23
6. Lapsen asemassa olevien nuorten osuus pieneni hieman.....	24
7. Miesten yksineläminen on yleistynyt lähes kaikissa ikäryhmissä.....	26

Taulukot

Taulukko 1. Perheväestö ja perheen keskikoko 1950–2018.....	6
Taulukko 2. Perheet tyypeittäin 1950–2018.....	7
Taulukko 4. Suomen-, ruotsin- tai muunkieliset perheet 1990, 2000, 2010, 2017–2018	9
Taulukko 5. Lapsiperheet tyypeittäin 1950–2018.....	12
Taulukko 6. Uusperheet 1990–2018.....	15
Taulukko 7. Lapsiperheiden lapsiluku 1950–2018.....	16
Taulukko 8. Alle 18-vuotiaat lapset perhetyypeittäin 1985–2018.....	20
Taulukko 9. Lapset perheen alaikäisten lasten määrän mukaan 1985–2018.....	21
Taulukko 10. Lapsen asemassa olevat 20–24-vuotiaat nuoret 1985–2018.....	24

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Perheväestö ja perheen keskikoko 1950–2018.....	28
Liitetaulukko 2. Ruotsinkieliset perheet tyyppin, puolisoitten/vanhempien iän ja lapsiluvun mukaan 31.12.2018.....	28
Liitetaulukko 3. Avioparit miehen ja vaimon avioliiton järjestysnumeron mukaan 31.12.2018.....	29
Liitetaulukko 4. Perheet puolisoitten/vanhempien kielen mukaan 31.12.2018.....	29
Liitetaulukko 5. Lapsiperheet vanhempien kielen mukaan 31.12.2018.....	30
Liitetaulukko 6. Perheet puolisoitten/vanhempien kansalaisuuden mukaan 31.12.2018.....	30
Liitetaulukko 7. Lapsiperheet vanhempien kansalaisuuden mukaan 31.12.2018.....	31
Liitetaulukko 8. Perheet puolisoitten/vanhempien syntymämaan mukaan 31.12.2018.....	31

Liitetaulukko 9. Lapsiperheet vanhempien syntymämaan mukaan 31.12.2018.....	32
Liitetaulukko 10. Perheet perhetyypin ja alle 18-vuotiaiden kotona asuvien lasten määrän mukaan 31.12.2018.....	33
Liitetaulukko 11. Lapsiperheet alle 18-vuotiaiden lasten määrän ja perhetyypin mukaan 31.12.2018.....	34
Liitetaulukko 12. Uusperheet perhekoostumuksen ja lapsiluvun mukaan 31.12.2018.....	35
Liitetaulukko 13. Perheet lasten ikäryhmien ja perhetyypin mukaan 31.12.2018.....	36
Liitetaulukko 14. Perheiden 0–24- vuotiaat lapset perhetyypin mukaan 31.12.2018.....	37
Liitetaulukko 15. Lapset iän ja perheen kotona asuvien alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärän mukaan 31.12.2018.....	38
Liitetaulukko 16. Perheelliset miehet iän ja perhetyypin mukaan 31.12.2018.....	39
Liitetaulukko 17. Perheelliset naiset iän ja perhetyypin mukaan 31.12.2018	40

Kuviot

Kuvio 1. Perheet tyypeittäin vaimon/äidin iän mukaan 2018 (isä ja lapsia – perheet isän iän mukaan).....	8
Kuvio 2. Perheet tyypeittäin vaimon/äidin iän mukaan 2018 suhteellinen jakauma (isä ja lapsia – perheet isän iän mukaan).....	8
Kuvio 3. Ulkomaiden kansalaisten perheet 1990, 2008 ja 2018.....	10
Kuvio 4A. Suomessa syntyneiden miesten ulkomailla syntyneet puoliset syntymämaan mukaan 2018.....	11
Kuvio 4B. Suomessa syntyneiden naisten ulkomailla syntyneet puoliset syntymämaan mukaan 2018.....	11
Kuvio 5A. Lapsiperheet tyypeittäin äidin/yhden vanhemman perheen isän iän mukaan 2018.....	13
Kuvio 5B. Lapsiperheet tyypeittäin äidin/yhden vanhemman perheen isän iän mukaan 2018, suhteellinen jakauma..	1
	4
Kuvio 6. Lapsiperheiden keskimääräinen lapsiluku äidin iän mukaan 1985, 1995, 2017 ja 2018.....	17
Kuvio 7. Avopariperheiden osuus lapsiperheistä maakunnittain 2018.....	18
Kuvio 8. Yhden vanhemman perheiden osuus lapsiperheistä maakunnittain 2018.....	19
Kuvio 9. Lapset iän ja perheen alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärän mukaan 2018.....	22
Kuvio 10. Perheen alaikäisten sisarusten määrä maakunnittain 2018, %	22
Kuvio 11. 18–30-vuotiaat miehet perheaseman mukaan 2018.....	25
Kuvio 12. 18–30-vuotiaat naiset perheaseman mukaan 2018	25
Kuvio 13. Asuntokuntaväestö asuntokunnan koon mukaan 1990–2018.....	26
Kuvio 14. Yksinasuvien naisten ja miesten osuus ikäluokasta 1990 ja 2018.....	27
Laatuseloste, perheet 2018.....	41

1. Perheisiin kuuluu 73 prosenttia väestöstä

Perheet luokitellaan sen mukaan, ovatko puoliset naimisissa, avoliitossa vai rekisteröidyssä parisuhteessa keskenään ja onko perheessä lapsia. Näiden lisäksi omana luokkana on yhden vanhemman perhe. Lapsen iälle ei tässä aseteta mitään rajoitusta. Luvussa 3 käsitellään lapsiperheitä, joilla tarkoitetaan perheitä, joissa asuu vähintään yksi alle 18-vuotias lapsi. Seuraavassa tarkastelussa yhden vanhemman perheet eivät ole vain yksinhuoltajien perheitä, sillä isänsä tai äitinsä kanssa asuva, lapsen asemassa oleva henkilö voi olla minkä ikäinen tahansa ja toisaalta alaikäisen lapsen vanhemmilla voi olla yhteishuoltajuus, vaikka toistaiseksi lapsella voikin olla vain yksi virallinen osoite.

Vuoden 2018 lopussa Suomessa oli 1 468 681 perhettä. Määrä pieneni edellisvuodesta 2 819 perheellä.

Perheisiin kuuluu 73 prosenttia väestöstä. Osuus on pienentynyt 0,5 prosenttiyksiköllä edellisestä vuodesta. Osuuden pienenemisen tahti on pysytellyt tällä tasolla 1990-luvun alusta lähtien. Perheväestön osuus oli suurimmillaan 1960- ja 1970-luvuilla, jolloin perheisiin kuului 87 prosenttia väestöstä. Perheisiin kuuluvan väestön määrä pieneni vuoden 2018 aikana 21 503 henkilöllä. Koko maan väestömäärä lisääntyi 4 789 henkilöllä. Perheen keskikoko oli vuoden 2018 lopussa 2,8 henkilöä.

Taulukko 1. Perheväestö ja perheen keskikoko 1950–2018

Vuosi	Perheiden määrä	Perheväestö	Koko väestö	Perheväestön osuus, %	Perheen keskikoko
1950	930 572	3 457 474	4 029 803	85,8	3,7
1960	1 036 270	3 855 037	4 446 222	86,7	3,7
1970	1 153 878	3 986 005	4 598 336	86,7	3,5
1980	1 278 102	4 023 091	4 787 778	84,0	3,1
1990	1 365 341	4 101 922	4 998 478	82,1	3,0
2000	1 401 963	4 053 850	5 181 115	78,2	2,9
2010	1 455 073	4 065 168	5 375 276	75,6	2,8
2012	1 465 733	4 075 094	5 426 674	75,1	2,8
2013	1 471 085	4 081 903	5 451 270	74,9	2,8
2014	1 473 666	4 084 001	5 471 753	74,6	2,8
2015	1 475 335	4 084 544	5 487 308	74,4	2,8
2016	1 475 583	4 072 565	5 503 297	74,0	2,8
2017	1 471 500	4 055 224	5 513 130	73,6	2,8
2018	1 468 681	4 033 721	5 517 919	73,1	2,8

Suomen yleisin perhetyyppi on edelleen lapseton aviopari, joita oli 36 prosenttia kaikista perheistä vuonna 2018. Vielä vuonna 2004 Suomen yleisin perhetyyppi oli aviopari, jonka luona asuu jonkin ikäisiä lapsia. Vuonna 2018 avioparin ja lasten muodostamia perheitä oli 28 prosenttia kaikista perheistä. Tämän perhetyypin määrä on pitkään ollut laskusuunnassa, kun taas lapsettomien avioparien määrä on ollut kasvussa.

Lapsettomien avoparien määrä kasvoi edellisvuodesta, mutta avopari ja lapsia -perheiden määrä puolestaan pieneni. Avopari-perheiden suhteellinen osuus kaikista perheistä oli kuitenkin edellisvuoden tapaan 23 prosenttia. Avopareja, joilla ei ole lapsia, on tosin vielä vain 15 prosenttia kaikista perheistä. Avopareja, joilla on lapsia, on nykyisin kahdeksan prosenttia kaikista perheistä.

Äiti ja lapsia -perheitä on kymmenen prosenttia kaikista perheistä. Isä ja lapsia -perheet ovat edelleen harvinaisia, näitä perheitä on vain kaksi perhettä sadasta. Suhteellinen osuus ei ole juuri muuttunut viime vuosina.

Vuoden 2017 maaliskuun alusta tuli voimaan avioliittolain muutos, jonka seurauksena osa rekisteröidyistä pareista on muuttanut parisuhteensa avioliitoksi eikä uusia rekisteröityjä pareja ole voinut enää muodostua. Vuoden 2018 aikana yhteensä 250 henkilöä vaihtoi rekisteröidyn parisuhteensa avioliitoksi eli selvästi vähemmän kuin lain voimaantulovuonna 2017, jolloin rekisteröidyn parisuhteensa avioliitoksi vaihtoi

yhteensä 2 460 henkilöä. Vuoden 2018 lopussa rekisteröidyssä parisuhteessa eli 586 miesparia ja 696 naisparia, mikä on yhteensä 192 vähemmän kuin vuoden 2017 lopussa, mutta 1 402 paria vähemmän kuin vuonna 2016. Miesaviopareja oli 675 ja naisaviopareja 1 305. Saman sukupuolen avioparin perheitä oli siis yhteensä 1 980 (0,1 %). Näistä 66 prosenttia oli naisparin perheitä. Saman sukupuolen avioparin ja lasten muodostamia perheitä oli yhteensä 521.

Taulukko 2. Perheet tyypeittäin 1950–2018

Vuosi	Yhteensä	Avio- pari, ei lapsia ¹⁾	Avio- pari ja lapsia ²⁾	Avo- pari ja lapsia	Avo- pari, ei lapsia	Äiti ja lapsia	Isä ja lapsia	Rekis- teröity mies- pari ³⁾	Rekis- teröity nais- pari ³⁾
1950	930 572	176 650	593 763	..	..	137 803	22 356	..	..
1960	1 036 270	207 897	678 822	..	..	129 706	19 845	..	..
1970 ⁴⁾	1 153 878	260 562	722 001	6 800	19 100	126 394	19 021	..	..
1980 ⁵⁾	1 278 102	302 818	711 226	36 200	65 900	140 725	21 233	..	..
1990	1 365 341	364 452	640 062	65 896	123 471	147 297	24 161	..	..
2000	1 401 963	436 019	514 868	102 581	160 132	159 432	28 931	..	..
2010	1 455 073	513 889	446 433	117 254	195 967	149 651	30 278	706	895
2011	1 460 570	518 550	442 257	118 054	200 171	149 196	30 534	773	1 035
2012	1 465 733	523 221	439 194	118 136	203 334	149 143	30 714	829	1 162
2013	1 471 085	525 933	434 571	120 040	208 264	149 110	30 955	905	1 307
2014	1 473 666	527 238	429 811	121 499	211 673	149 668	31 342	991	1 444
2015	1 475 335	528 539	424 185	121 657	215 620	150 274	31 452	1 023	1 585
2016	1 475 583	529 697	418 032	123 321	218 439	151 459	31 951	1 052	1 632
2017	1 471 500	531 575	412 497	123 234	217 644	152 460	32 616	640	834
2018	1 468 681	533 763	404 663	122 614	220 179	152 888	33 292	586	696
%									
1950	100,0	19,0	63,8	..	..	14,8	2,4	..	..
1960	100,0	20,1	65,5	..	..	12,5	1,9	..	..
1970 ⁴⁾	100,0	22,6	62,6	0,6	1,7	11,0	1,6	..	..
1980 ⁵⁾	100,0	23,7	55,6	2,8	5,2	11,0	1,7	..	..
1990	100,0	26,7	46,9	4,8	9,0	10,8	1,8	..	..
2000	100,0	31,1	36,7	7,3	11,4	11,4	2,1	..	..
2010	100,0	35,3	30,7	8,1	13,5	10,3	2,1	0,0	0,1
2011	100,0	35,5	30,3	8,1	13,7	10,2	2,1	0,1	0,1
2012	100,0	35,7	30,0	8,1	13,9	10,2	2,1	0,1	0,1
2013	100,0	35,8	29,5	8,2	14,2	10,1	2,1	0,1	0,1
2014	100,0	35,8	29,2	8,2	14,4	10,2	2,1	0,1	0,1
2015	100,0	35,8	28,8	8,3	14,6	10,2	2,1	0,1	0,1
2016	100,0	35,9	28,3	8,4	14,8	10,3	2,2	0,1	0,1
2017	100,0	36,0	28,0	8,4	14,8	10,4	2,2	0,0	0,1
2018	100,0	36,3	27,6	8,3	15,0	10,4	2,3	0,0	0,0

1) Vuonna 2018 aviopari, ei lapsia -perhetyypin perheistä 665 oli miesparin perheitä ja 794 naisparin perheitä.

2) Vuonna 2018 samaa sukupuolta olevia aviopari ja lapsia -perhetyypin perheitä oli yhteensä 621.

3) Rekisteröity pari ja lapsia -perhetyypin perheitä oli yhteensä 301 vuonna 2018.

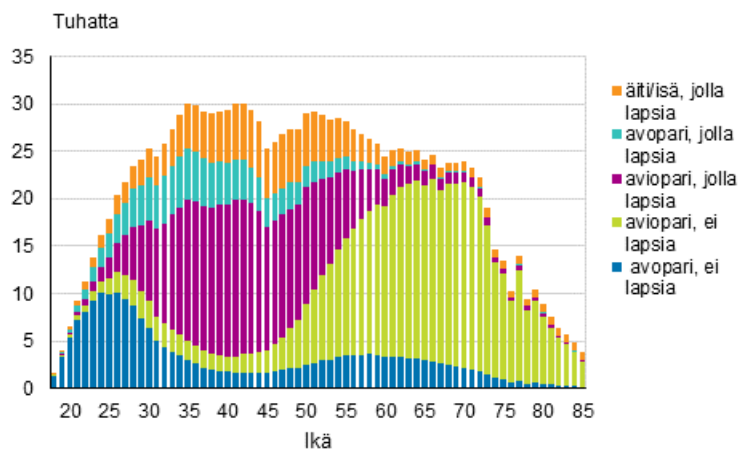
4) Väestölaskennan perhetyypijakauma korjattu haastattelututkimusten perusteella (Aromaa, Cantell & Jaakkola: Avoliitto, Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos 49, Helsinki 1981).

5) Väestölaskennan perhetyypijakaumaa korjattu vuoden 1981 rekisteripohjaisella perhe- ja avopariaineistolla.

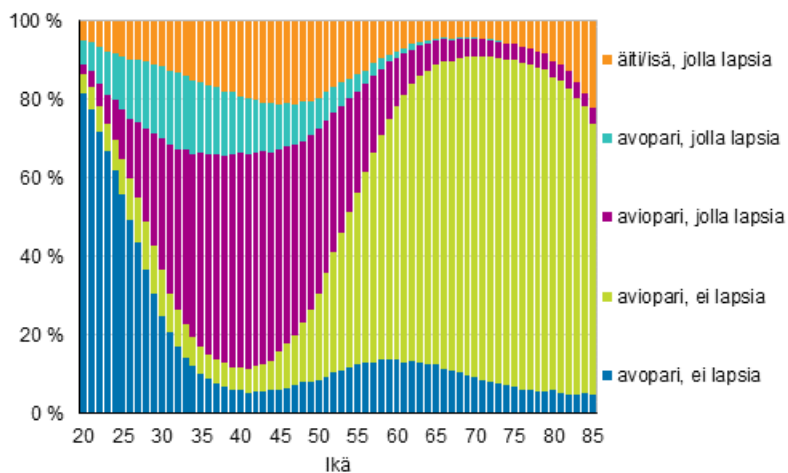
1.1 30-vuotiaiden naisten yleisin perhetyyppi on aviopari ja lapsia

Naisten perhetyypit ovat erilaiset eri ikävaiheissa. Alle 30-vuotiailla perheellisillä naisilla perhetyyppi on tyypillisimmillään lapseton avopari. Jo 30-vuotiailla naisilla yleisin perhetyyppi on aviopari ja lapsia. Tämä on luonnollista, koska nykyiset naiset synnyttävät ensimmäisen lapsensa keskimäärin 29,4-vuotiaana ja solmivat ensimmäisen avioliittonsa keskimäärin 31,7-vuotiaana. Vasta 53-vuotiaiden naisten yleisimmäksi perhemuodoksi tulee lapseton aviopari. Kaikkein vanhimpien – vähintään 90-vuotiaiden – naisten perheeseen kuuluu useammin lapsi kuin aviomies. Perheväestöön tosin kuuluu tämän ikäisistä naisista vain hieman useampi kuin joka kymmenes (11 %). Miesten vanhuus on perhetilastojen valossa erilainen kuin naisten. Vähintään 90-vuotiaista miehistä 40 prosenttia kuuluu perheisiin. Tällöin perhe on tyypillisesti aviopari, jonka luona ei asu lapsia.

Kuvio 1. Perheet tyypeittäin vaimon/äidin iän mukaan 2018 (isä ja lapsia – perheet isän iän mukaan)

Kuvio 2. Perheet tyypeittäin vaimon/äidin iän mukaan 2018 suhteellinen jakauma (isä ja lapsia – perheet isän iän mukaan)

2. Perheistä 85 prosenttia kokonaan suomenkielisiä

Kaikista perheistä 85 prosenttia on sellaisia, että ainoa vanhempi tai molemmat puoliset ovat suomenkielisiä. Vastaavasti kokonaan ruotsinkielisiä perheitä on neljä prosenttia. Perheitä, joissa toinen puoliso on ruotsinkielinen ja toinen suomenkielinen on kolme prosenttia kaikista perheistä. Suomen- ja ruotsinkielisten yhdistelmiä muihin kieliin on noin neljässä prosentissa perheitä. Perheitä, joissa molemmat puoliset tai ainoa vanhempi ovat muunkielisiä, on kaikkiaan 70 990 eli viisi prosenttia kaikista perheistä. Perheitä, joissa vähintään toinen vanhemmista on saamenkielinen, on yhteensä 756. Kokonaan saamenkielisiä perheitä on yhteensä 183.

Ruotsinkielisillä miehillä on selvästi enemmän suomenkielisiä vaimoja kuin ruotsinkielisillä naisilla suomenkielisiä miehiä. Kahden ruotsinkielisen pariskuntia on vain 3 461 enemmän kuin suomenkielisen ja ruotsinkielisen pariskuntia. Suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvista miehistä 32 723 on avio- tai avoliitossa vieraskielisen kanssa, naisista 26 341. Liitot vieraskielisten kanssa lisääntyivät 2 000:lla vuonna 2018.

Taulukko 4. Suomen-, ruotsin- tai muunkieliset perheet 1990, 2000, 2010, 2017–2018

Mies/vaimo suomen-, ruotsin- tai muunkielinen	Vuosi				
	1990	2000	2010	2017	2018
Suomenkielinen mies ja suomenkielinen vaimo	1 088 742	1 089 232	1 114 828	1 090 887	1 082 420
Suomenkielinen mies ja ruotsinkielinen vaimo	16 544	17 394	18 337	18 358	18 327
Suomenkielinen vaimo ja ruotsinkielinen mies	22 734	23 445	24 552	24 445	24 352
Suomenkielinen mies ja muunkielinen vaimo	4 020	11 094	21 772	29 649	30 595
Suomenkielinen vaimo ja muunkielinen mies	5 951	10 236	17 441	23 657	24 573
Suomenkielinen äiti/isä	162 209	174 861	161 302	159 320	159 651
Ruotsinkielinen mies ja ruotsinkielinen vaimo	53 348	49 198	47 881	46 391	46 140
Ruotsinkielinen mies ja muunkielinen vaimo	300	655	1 434	2 016	2 128
Ruotsinkielinen vaimo ja muunkielinen mies	410	678	1 261	1 720	1 768
Ruotsinkielinen äiti/isä	8 489	8 609	7 953	7 834	7 737
Muunkielinen mies ja muunkielinen vaimo	1 832	11 668	27 638	49 279	52 198
Muunkielinen äiti/isä	792	4 893	10 674	17 922	18 792

2.1 Venäjänkieliset perheet edelleen suurin vieraskielisten perheiden ryhmä

Suurin vieraskielisten ryhmä Suomessa ovat venäjänkieliset. Vuoden 2018 lopussa Suomessa oli yhteensä 16 141 sellaista venäjänkielistä perhettä, joissa perheen ainoa vanhempi tai molemmat vanhemmat olivat venäjänkielisiä. Hieman vähemmän (13 860) on perheitä, joissa jompikumpi puolisoista on venäjänkielinen. Venäjänkielisten perheiden määrä on 726 perhettä suurempi kuin vuosi sitten.

Venäjänkielisiä yhden vanhemman perheitä on 4 574, mikä on 15 prosenttia kaikista venäjänkielisistä perheistä. Venäjänkielisillä yhden vanhemman perheet ovat hieman yleisempiä kuin yhden vanhemman perheet kaikista perheistä (12,7 %). Venäjänkielisistä yhden vanhemman perheistä 94 prosenttia on äidin ja lasten muodostamia perheitä, kun kaikista yhden vanhemman perheistä näitä on 82 prosenttia.

Venäjänkielisten perheistä yleisin kieliyhdistelmä on venäjänkielinen mies ja venäjänkielinen vaimo. Vuoden 2018 aikana tällaisten pariien määrä on kasvanut 256:lla. Vuonna 1990 venäjänkielisiä pariskuntia oli vain 300, nyt jo 11 567.

Toiseksi yleisin venäjänkielisten perheiden kieliyhdistelmä on suomenkielinen mies ja venäjänkielinen vaimo, 8 728. On edelleen melko harvinaista, että suomenkielisellä naisella on venäjänkielinen puoliso. Näiden pariien määrä oli 1 797 vuoden 2018 lopussa.

2.2 Viron kansalaisten perheet ovat suurin ulkomaan kansalaisten perheiden ryhmä

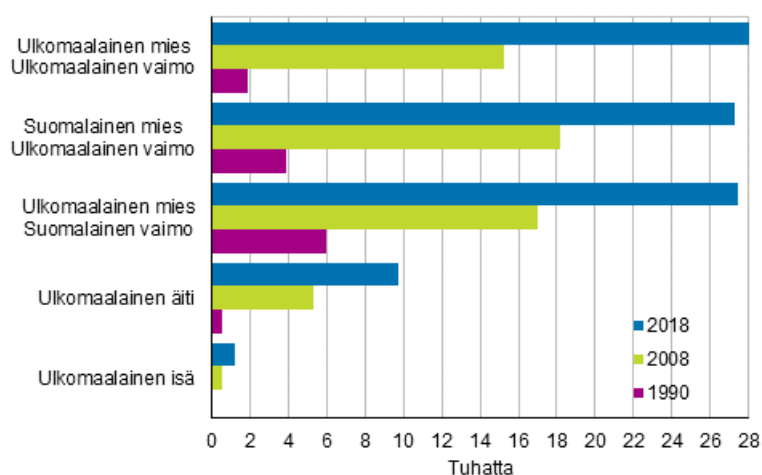
Vain kuusi prosenttia, 90 838 perhettä, Suomen perheistä on sellaisia, joissa vähintään toinen puolisoista tai perheen ainoa vanhempi on ulkomaan kansalainen. Vuonna 1990 Suomessa oli vain 12 500 tällaista perhettä, vuonna 2000 jo 36 000. Viimeisen vuoden aikana näiden perheiden määrä kasvoi 3 242 perheellä.

Yleisin yhdistelmä ulkomaalaisten perheissä oli 1990-luvun alkupuolella Suomen kansalainen vaimona ja ulkomaan kansalainen miehenä. 2000-luvun alussa oli eniten sellaisia ulkomaalaisten perheitä, joissa vaimo oli ulkomaan kansalainen ja mies Suomen kansalainen. Vielä vuonna 2013 yleisin yhdistelmä ulkomaalaisten perheissä oli edelleen suomalainen mies ja ulkomaalainen vaimo. Vuonna 2014 kahden ulkomaalaisen puolison perheet nousivat yleisimmäksi ulkomaalaisten perhetyypiksi. Nyt kahden ulkomaalaisen puolison muodostamia perheitä on 28 419 (kuvio 3). Tässä ei tehdä eroa avio- ja avoliittojen välille.

Perheistä, joissa vähintään toinen puolisoista tai ainoa vanhempi on ulkomaan kansalainen, suurin ulkomaalaisten ryhmä on Viron kansalaisten perheet, joita on 15 173. Venäjän kansalaisten perheitä on puolestaan 11 650.

Sellaisia perheitä, joissa ainoa vanhempi tai molemmat puoliset ovat ulkomaisten kansalaisia, on 39 393. Perheitä, joissa molemmat puoliset tai ainoa vanhempi on Venäjän kansalainen, oli vuoden 2018 lopussa 4 727. Kokonaan virolaisia perheitä oli 9 142, joista 32 prosenttia on äitien ja lasten perheitä. Virolaisperheiden määrä pieneni edellisestä vuodesta 22 perheellä. Kahden Kiinan kansalaisen tai yhden vanhemman kiinalaisia perheitä oli 1 491. Näiden perheiden määrä on kasvanut edellisestä vuodesta 106 perheellä. Kiinan kansalaisten perheistä 13 prosenttia on äidin ja lasten perheitä.

Kuvio 3. Ulkomaisten kansalaisten perheet 1990, 2008 ja 2018

2.3 Miesten puoliset useammin ulkomailla syntyneitä kuin naisten puoliset

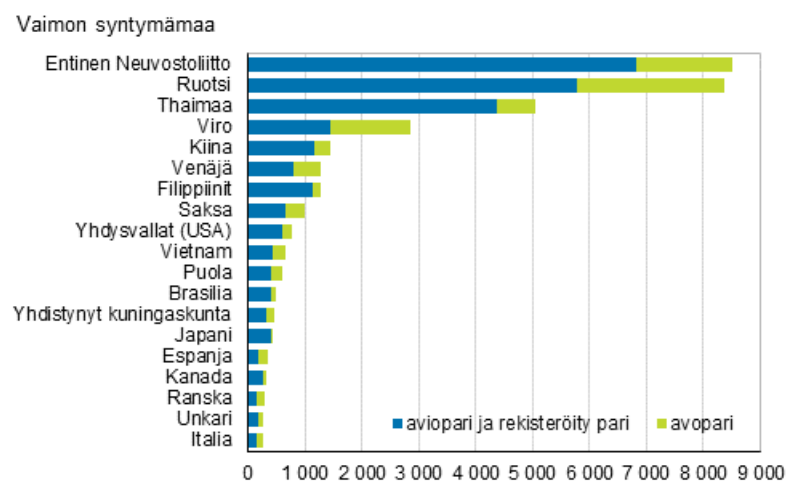
Parhaan käsityksen suomalaisten ulkomailla syntyneistä puolisoista saa tarkastelemalla puolisoitten syntymämaita. On tosin muistettava, että myös kahden Suomen kansalaisen lapsia on syntynyt jonkin verran ulkomailla. Lapsi voi olla esimerkiksi adoptoitu tai vanhemmat ovat lapsen syntyessä asuneet vakinaisesti ulkomailla.

Suomessa syntyneillä miehillä on 42 048 ulkomailla syntynyttä puolisoa. Määrä on kasvanut edellisestä vuodesta 922 henkilöllä. Suomessa syntyneillä naisilla on 36 466 ulkomailla syntynyttä puolisoa, määrä on kasvanut 966 henkilöllä. Nykyään miehillä on siis useammin ulkomailla syntynyt puoliso kuin naisilla.

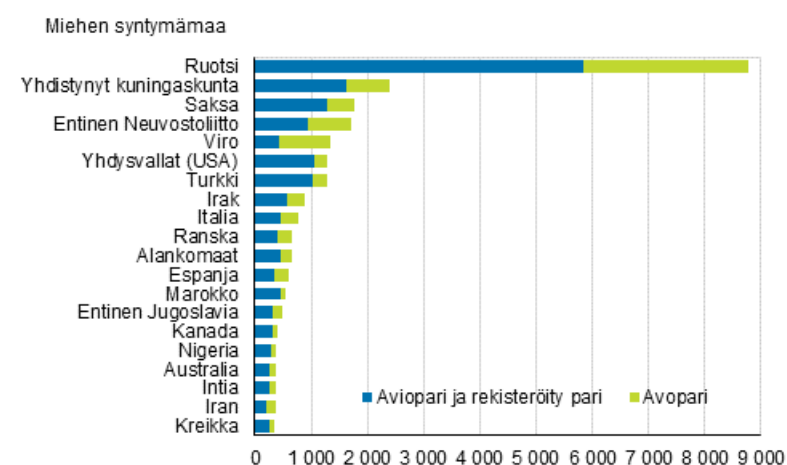
Suomalaisten miesten ja naisten ulkomailla syntyneet puoliset ovat lähtöisin eri maista. Miesten puoliset ovat lähinnä naapurimaissa ja Itä-Aasiassa syntyneitä. Entisen Neuvostoliiton alueella syntyneitä ei voida erotella virolaisiksi tai venäläisiksi (tai muissa entisissä neuvostotasavalloissa syntyneiksi), koska virolaisillakin on syntymämaana usein Neuvostoliitto ja suuri osa sieltä tulleista puolisoista on muuttanut Suomeen jo ennen Neuvostoliiton hajoamista. Suomalaismiehillä on entisessä Neuvostoliitossa, Venäjällä tai Virossa syntyneitä puolisoita 12 645, Ruotsissa syntyneitä puolisoita on 8 362. Thaimaassa syntyneitä puolisoita on 5 044. Seuraavaksi yleisimmät puolisoitten syntymämaat ovat Kiina, Filippiinit, Saksa, Yhdysvallat ja Vietnam.

Naisten ulkomailla syntyneet puoliset ovat useammista eri maista kuin miesten puoliset. Ruotsissa syntyneitä puolisoita on 8 790. Entisessä Neuvostoliitossa, Venäjällä ja Virossa syntyneitä miehiä on 3 404. Seuraavaksi useimmin suomalaisnaisten ulkomailla syntyneet puoliset ovat Britanniaasta, Saksasta, Yhdysvalloista ja Turkista.

Kuvio 4A. Suomessa syntyneiden miesten ulkomailla syntyneet puoliset syntymämaan mukaan 2018

Kuvio 4B. Suomessa syntyneiden naisten ulkomailla syntyneet puoliset syntymämaan mukaan 2018

3. Perheistä 38 prosenttia lapsiperheitä

Suomessa oli vuoden 2018 lopussa 561 965 lapsiperhettä. Lapsiperheessä asuu kotona vähintään yksi alle 18-vuotias lapsi. Lapsiperheitä on 38 prosenttia kaikista perheistä. Lapsiperheiden osuus on viime vuodet olleet tasaisessa laskussa. Lapsiperheissä asuu vanhemmatkin sisarukset mukaan lukien 37 prosenttia väestöstä. Lapsiperheiden määrä on vähentynyt edellisestä vuodesta 4 277 perheellä. Sellaisten lapsiperheiden määrä, joissa on alle 7-vuotiaita lapsia, pieni edellisestä vuodesta 6 929 perheellä.

Taulukko 5. Lapsiperheet tyypeittäin 1950–2018

Vuosi	Yhteensä	Aviopari ja lapsia	Avopari ja lapsia	Äiti ja lapsia	Isä ja lapsia	Rekisteröity pari ja lapsia	Henkilöitä lapsiperheissä	Alle 18-v. lapsia	Lapsiperheitä kaikista, %	Lapsiperheväestö, %
1950	599 329	515 115	..	74 319	9 895	..	..	1 341 330	64,4	..
1960	678 046	601 542	..	67 381	9 123	..	..	1 536 464	65,4	..
1970 ¹⁾	677 035	602 076	5 800	61 173	7 986	..	..	1 345 089	58,7	..
1980 ²⁾	688 732	572 142	32 100	74 839	9 651	..	..	1 163 926	53,9	..
1990	640 637	490 999	59 900	78 948	10 790	..	2 437 592	1 135 686	46,9	48,8
2000	612 627	398 892	95 120	103 984	14 631	..	2 317 291	1 116 687	43,7	44,7
2010	582 360	356 943	107 368	101 946	15 836	267	2 200 603	1 068 554	40,0	40,8
2011	580 547	354 567	107 738	101 963	15 940	339	2 185 130	1 061 710	39,7	40,5
2012	578 409	352 159	107 751	102 013	16 081	405	2 176 199	1 058 664	39,5	40,1
2013	575 683	347 817	109 104	102 152	16 163	447	2 166 385	1 056 606	39,1	39,7
2014	573 566	343 428	110 069	103 115	16 430	524	2 158 867	1 055 763	38,9	39,5
2015	571 470	339 342	110 891	103 972	16 661	604	2 149 905	1 053 444	38,7	39,2
2016	569 676	334 861	111 307	105 693	17 164	651	2 139 737	1 051 285	38,6	38,9
2017	566 242	330 252 ³⁾	111 065	106 939	17 641	345	2 124 972	1 046 336	38,5	38,5
2018	561 965	324 592 ⁴⁾	110 648	108 112	18 325	285	2 104 188	1 037 995	38,3	36,7
%										
1950	100,0	85,9	..	12,4	1,7	..	..	..	..	..
1960	100,0	88,7	..	9,9	1,3	..	..	..	..	..
1970 ¹⁾	100,0	88,9	0,9	9,0	1,2	..	..	..	..	..
1980 ²⁾	100,0	83,1	4,7	10,9	1,4	..	..	..	..	..
1990	100,0	76,6	9,4	12,3	1,7	..	..	..	..	..
2000	100,0	65,1	15,5	17,0	2,4	..	..	..	..	..
2010	100,0	61,3	18,4	17,5	2,7	0,0	..	..	..	..
2011	100,0	61,1	18,6	17,6	2,7	0,1	..	..	..	..
2012	100,0	60,9	18,6	17,6	2,8	0,1	..	..	..	..
2013	100,0	60,4	19,0	17,7	2,8	0,1	..	..	..	..
2014	100,0	59,9	19,2	18,0	2,9	0,1	..	..	..	..
2015	100,0	59,4	19,4	18,2	2,9	0,1	..	..	..	..
2016	100,0	58,8	19,5	18,6	3,0	0,1	..	..	..	..
2017	100,0	58,3	19,6	18,9	3,1	0,1	..	..	..	..
2018	100,0	57,8	19,7	19,2	3,3	0,1	..	..	..	..

1) Väestölaskennan perhetyyppijakauma korjattu haastattelututkimusten perusteella (Aromaa, Cantell & Jaakkola: Avoliitto, Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos 49, Helsinki 1981).

2) Väestölaskennan perhetyyppijakaumaa korjattu vuosien 1981 rekisteripohjaisella perhe- ja avopariaineistolla.

3) Sisältää yhteensä 388 saman sukupuolen aviopari ja lapsia -perhettä.

4) Sisältää yhteensä 500 saman sukupuolen aviopari ja lapsia -perhettä.

3.1 Viidennes lapsiperheistä on avoparin ja lasten muodostamia perheitä

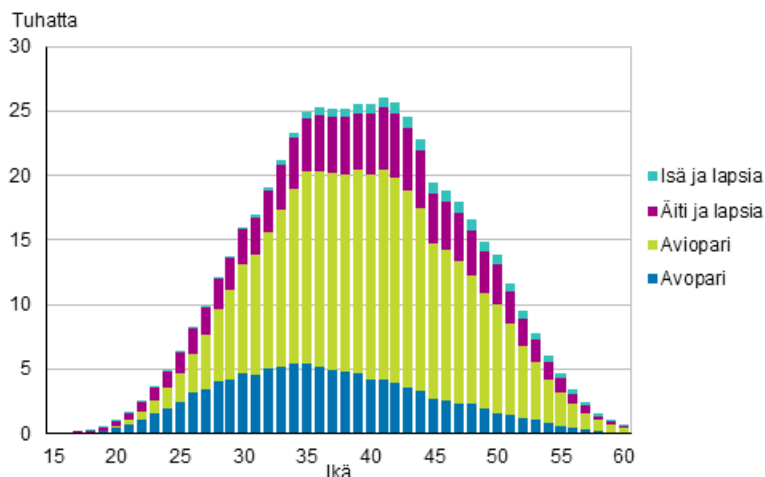
Yleisin lapsiperhe on edelleenkin avioparin ja lasten muodostama perhe. Avioparin perheitä on 58 prosentissa lapsiperheistä. Tämä on lapsiperhemuoto, jonka määrä ja suhteellinen osuus ovat jatkuvasti pienentyneet, mutta silti muut lapsiperhemuodot ovat vielä kaukana sen lukumäärästä. Myös avopari ja lapsia sekä rekisteröity pari ja lapsia -perheiden määrät pienenevät. Vuoden 2018 lopussa Suomessa oli 110 648 avoparin muodostamaa lapsiperhettä, mikä on 20 prosenttia lapsiperheistä. Vuoteen 2017 verrattuna avoparin perheiden määrä pieneni 417 perheellä. Sen sijaan muiden lapsiperhetyyppien määrät kasvoivat vuoden takaisesta. Avopari ja lapsia -perhetyyppiin lukeutuvat tässä tarkastelussa ainoastaan eri sukupuolta olevien avoparien perheet, sillä saman sukupuolen avopareja ei toistaiseksi ole päätelty ohjelmallisesti. Tällaiset saman sukupuolen avoparien ja lasten perheet tilastoituvat muihin perhetyyppeihin, kuten yhden vanhemman perheisiin.

Kaikista vuonna 2018 syntyneistä lapsista avioliiton ulkopuolella syntyneiden osuus on 45 prosenttia.

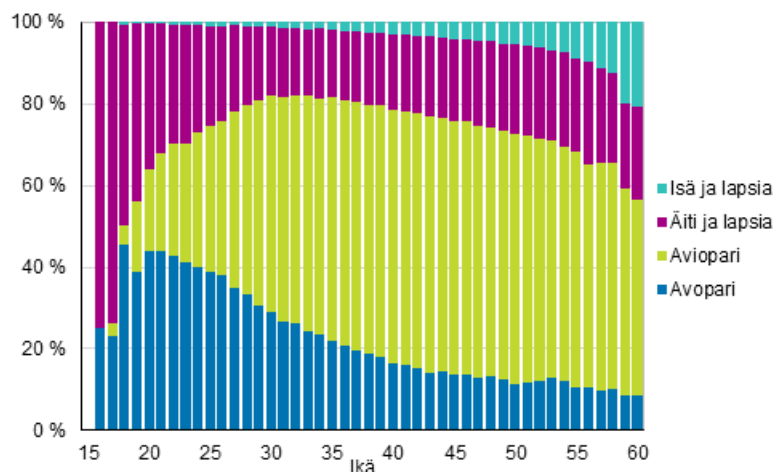
Äidin ja lapsien muodostamien perheiden määrä on kasvanut 1 173 perheellä vuoteen 2017 verrattuna. Vuoden 2018 lopussa äidin ja lasten muodostamia perheitä oli 108 112. Yhden vanhemman perheitä (äiti ja lapsia tai isä ja lapsia) oli noin viidennes (22 %) lapsiperheistä. Sellaiset lapsiperheet, joissa asuu vakituisesti isä ja lapsia, ovat edelleen melko harvinaisia. Niitä on vain 18 328. Vaikka näissä yhden vanhemman perheissä lapset voivat olla virallisesti kirjoilla vain yhdessä osoitteessa, voivat perheiden käytännöt lasten huoltajuudessa kuitenkin vaihdella. Lasten vuoroasumista tarkasteltiin työvoimatutkimuksen lisätutkimukseen liittyvässä [julkistuksessa](#) kesäkuussa 2019. Tutkimuksen mukaan kaikkiaan 63 000 iältään 18-64-vuotiaalla naisella oli kahdessa kodissa asuvia alle 15-vuotiaita lapsia.

Maaliskuun alusta vuonna 2017 tuli voimaan avioliittolain muutos, jonka seurauksena osa rekisteröidyistä pareista muutti parisuhteensa avioliitoksi eikä uusia rekisteröityjä pareja ole voinut enää muodostua. Nyt rekisteröidyn parin ja lasten muodostamia perheitä on enää 285. Edellisvuodesta rekisteröidyn parin ja lasten perheiden määrä pieneni 60 perheellä. Saman sukupuolen avioparin ja alaikäisten lasten muodostamia perheitä oli vuoden 2018 lopussa puolestaan 500.

Kuvio 5A. Lapsiperheet tyypeittäin äidin/yhden vanhemman perheen isän iän mukaan 2018

Kuvio 5B. Lapsiperheet tyypeittäin äidin/yhden vanhemman perheen isän iän mukaan 2018, suhteellinen jakauma

3.2 Lähes joka kymmenes lapsiperhe on uusperhe

Uusperheellä tarkoitetaan perhettä, jossa on alle 18-vuotias vain toisen puolison lapsi, eli lapsi on tavallaan saanut uuden sosiaalisen vanhemman. Arkikielessä kuulee käsitettä käytettävän väljemmin: erilaisista erojen seurauksena syntyneistä viikonloppuperheistä puhutaan uusperheinä. Perhetilastot joudutaan kuitenkin tekemään lapsen vakinaisen asuinpaikan mukaan. Samaa lasta ei voida tilastoida kahteen perheeseen. Eronneet isät ja äidit, joiden luona on lapsia vain viikonloppuisin ja lomalla, jäävät perhetilaston ulkopuolelle, elleivät ole perustaneet uutta perhettä. Samaa sukupuolta olevien parien perheitä ei ole huomioitu uusperhetarkastelussa.

Uusperheitä on 50 700 eli yhdeksän prosenttia kaikista lapsiperheistä. Uusperheiden määrä kasvoi hitaasti siitä lähtien kun niistä tehtiin ensimmäiset tilastot vuonna 1990. Viimeisten kymmenen vuoden aikana uusperheiden määrä on pysynyt jokseenkin samalla tasolla, mutta aivan viime vuosina määrä näyttää kääntyneen laskuun. Vuodesta 2017 uusperheiden määrä pieneni 598 perheellä.

Yleensä uusperheen lapsi on äidin lapsi, joka on saanut uuden sosiaalisen isän. Uusperheiden vanhemmista 48 prosenttia on naimisissa keskenään ja 52 prosenttia on avoliitossa. Jos perheeseen on syntynyt yhteinenkin lapsi, ovat vanhemmat tavallisimmin menneet naimisiin, mutta muuten uudet puoliset asuvat enimmäkseen avoliitossa. Perheitä, joissa asuu vakituisesti "sinun, minun ja meidän lapsia" on edelleen melko vähän, tällaisia perheitä on 925.

Taulukko 6. Uusperheet 1990–2018

Vuosi	Yhteensä	Avio-pari	Avo-pari	Uus-perheiden osuus lapsiperheistä, %	Äidin lapset	Isän lapset	Yhteiset lapset	Alle 18-v. lapsia uusperheissä	Ei yhteisten lasten osuus kaikista lapsista, %	Uus-perheiden alle 18-v. lasten osuus kaikista lapsista, %
1990	44 426	21 808	22 618	6,9	50 713	7 443	30 089	88 245	5,1	7,8
1995	42 460	19 197	23 263	6,6	50 322	7 637	29 242	87 201	5,0	7,6
2000	47 288	21 315	25 973	7,7	58 550	8 541	30 931	98 022	6,0	8,8
2005	52 204	24 722	27 482	8,8	66 228	9 746	32 465	108 439	7,0	10,0
2010	53 265	26 612	26 653	9,1	66 508	10 417	33 057	109 982	7,2	10,3
2011	53 361	26 698	26 663	9,2	66 423	10 473	33 169	110 065	7,2	10,4
2012	53 018	26 838	26 180	9,2	65 873	10 519	33 263	109 655	7,2	10,4
2013	52 709	26 316	26 393	9,2	65 196	10 761	33 611	109 568	7,2	10,4
2014	52 207	25 673	26 534	9,1	64 859	10 720	33 588	109 167	7,2	10,3
2015	52 251	25 266	26 985	9,1	64 810	10 901	33 513	109 224	7,2	10,4
2016	51 636	24 877	26 759	9,1	64 280	11 045	33 096	108 421	7,2	10,3
2017	51 315	24 690	26 625	9,1	63 798	11 116	33 855	107 769	7,2	10,3
2018	50 717	24 153	26 564	9,0	63 353	11 102	32 170	111 117	7,2	10,3

3.3 Kaikenkokoisten lapsiperheiden määrä pieneni

Perheiden lapsimääriä tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon perheen elinvaihe. Tilastoissa ovat esimerkiksi yksilapsisina perheet, joilla vasta esikoinen on syntynyt. Samoin yksilapsisina ovat perheet, joilla enää nuorin lapsi asuu kotona. Perhetilastossa on kuvattu tietyn hetken poikkileikkaustilanne, eli minkä kokoisia perheitä maassa tietyllä hetkellä on, ei sitä, mikä on perheen lopullinen lapsiluku. Näin ollen eri ajankohtia on vaikea vertailla väestön ikärakenteen epätasaisuuden vuoksi.

Selvin muutos perheiden lapsimäärissä pitkällä aikavälillä on vähintään nelilapsisten perheiden määrän ja suhteellisen osuuden putoaminen 1960-luvulta lähtien (taulukko 7). 1980-luvun puolenvälin jälkeen vähintään nelilapsisten perheiden määrä alkoi kasvaa, joskin 2000-luvulla kasvu hidastui. Vuodesta 2016 määrä on jälleen kääntynyt laskuun. Yksilapsisten perheiden määrä on vähentynyt tasaisesti. Myös kaksilapsisten perheiden määrä on jatkanut edellisvuonna jatkunutta laskuaan; edellisvuodesta näiden perheiden määrä pieneni 328 perheellä. Vuonna 2018 kolmelapsisten perheiden määrä väheni 1 221 perheellä ja vähintään nelilapsisten perheiden määrä 267 perheellä. Perheitä, joissa on vähintään 10 alaikäistä lasta, oli vuoden 2018 lopussa yhteensä 407.

Taulukko 7. Lapsiperheiden lapsiluku 1950–2018

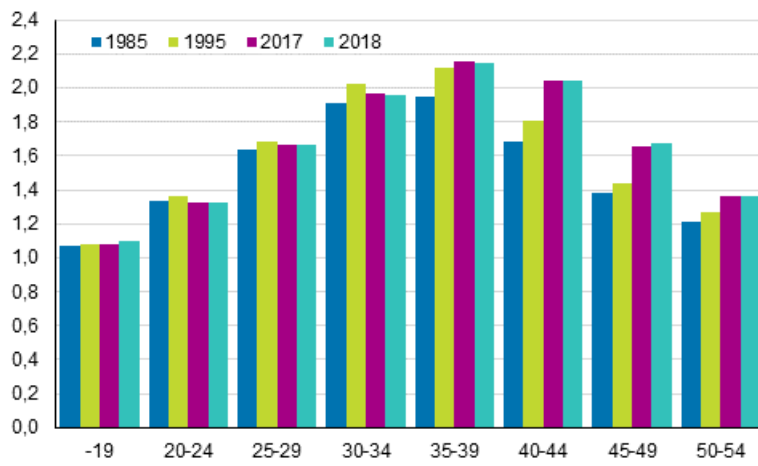
Vuosi	Perheitä yhteensä	Perheiden lapsiluku				Alle 18-v. lapsia keskimäärin
		1	2	3	4 -	
1950	599 329	234 682	173 092	95 100	96 455	2,24
1960	678 046	253 285	202 408	112 446	109 907	2,27
1970	677 035	287 649	222 276	100 358	66 752	1,99
1980	688 732	333 812	264 944	70 100	19 876	1,69
1990	640 637	286 549	250 317	81 163	22 608	1,77
2000	612 627	268 369	230 758	85 025	28 475	1,82
2005	591 528	255 549	225 879	81 775	28 325	1,83
2010	582 360	254 551	222 596	76 860	28 353	1,83
2011	580 547	253 995	221 643	76 367	28 542	1,83
2012	578 409	252 986	220 806	75 969	28 648	1,83
2013	575 683	250 318	220 656	75 725	28 984	1,84
2014	573 566	247 882	220 487	76 033	29 164	1,84
2015	571 470	245 871	220 610	75 844	29 145	1,84
2016	569 676	244 159	220 801	75 489	29 227	1,85
2017	566 242	241 709	220 116	75 326	29 091	1,85
2018	561 965	239 248	219 788	74 105	28 824	1,85
%						
1950	100,0	39,2	28,9	15,9	16,1	..
1960	100,0	37,4	29,9	16,6	16,2	..
1970	100,0	42,5	32,8	14,8	9,9	..
1980	100,0	48,5	38,5	10,2	2,9	..
1990	100,0	44,7	39,1	12,7	3,5	..
2000	100,0	43,8	37,7	13,9	4,6	..
2005	100,0	43,2	38,2	13,8	4,8	..
2010	100,0	43,7	38,2	13,2	4,9	..
2011	100,0	43,8	38,2	13,2	4,9	..
2012	100,0	43,7	38,2	13,1	5,0	..
2013	100,0	43,5	38,3	13,2	5,0	..
2014	100,0	43,2	38,4	13,3	5,1	..
2015	100,0	43,0	38,6	13,3	5,1	..
2016	100,0	42,9	38,8	13,3	5,1	..
2017	100,0	42,9	38,9	13,3	5,1	..
2018	100,	42,6	39,1	13,2	5,1	..

Lapsiperheen keskimääräistä lapsilukua ei voi suoraan vertailla eri ajankohtina, koska eri perhevaiheessa olevien ikäluokkien suuruudet vaihtelevat. Sekään ei anna suoraan aivan yksiselitteistä tietoa, sillä synnytysikä on kohonnut jatkuvasti. Vuonna 2018 ensimmäinen lapsi saatiin keskimäärin 29,4 vuotiaana ja kaikkien synnyttäjien keski-ikä oli puolestaan 31,1 vuotta. 2000-luvulla lapsiperheiden keskimääräinen lapsiluku on pysynyt lähes ennallaan.

Viime aikojen kehitys tulee esiin kuviossa 6, jossa on äidin iän mukaan laskettu keskimääräinen alaikäisten kotona asuvien lasten määrä. Synnyttäjien vanheneminen näkyy siten, että yli 40-vuotiailla äideillä on suunnilleen saman verran lapsia kussakin ikäryhmässä kuin edellisellä vuonna ja selkeästi enemmän kuin vuonna 1995. Alle 35-vuotiailla äideillä on puolestaan saman verran tai hieman vähemmän lapsia kuin 1990-luvun puolivälissä.

Kuvio 6. Lapsiperheiden keskimääräinen lapsiluku äidin iän mukaan 1985, 1995, 2017 ja 2018

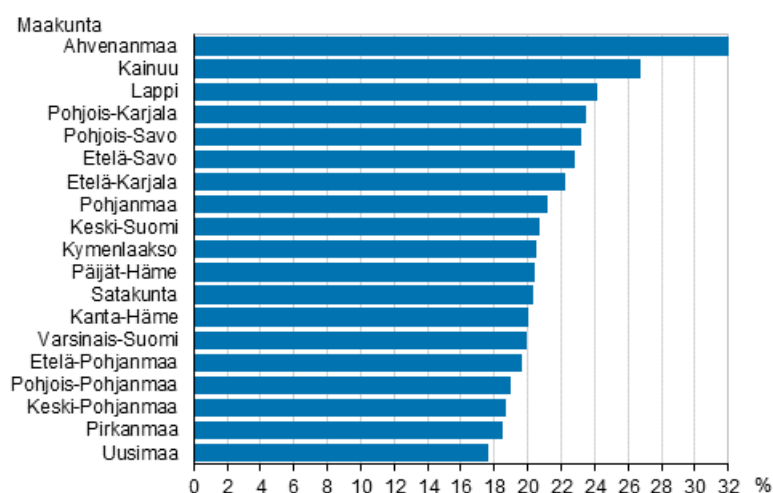

4. Lapsiperhetyyppien yleisyydessä on maakuntakohtaisia eroja

4.1 Avopariperheitä eniten Ahvenanmaalla ja Kainuussa

Aviopariperhe on tavallisin lapsiperhetyyppi kaikissa maakunnissa, vaikka selviä erojakin on havaittavissa. Aviopariperheiden osuus lapsiperheistä vaihtelee maakunnittain Keski-Pohjanmaan 65 prosentin ja Ahvenanmaan 47 prosentin välillä. Eroihin maakuntien välillä vaikuttavat avopariperheiden ja yhden vanhemman perheiden yleisyys. Suhteellisesti eniten avopareja on Ahvenanmaalla, Kainuussa ja Lapissa. Ahvenanmaalla 32 prosenttia lapsiperheistä on avoparien perheitä, Kainuussa 27 ja Lapissa 24 prosenttia. Maan pienin avopariperheiden osuus on Uudellamaalla, missä se on 18 prosenttia.

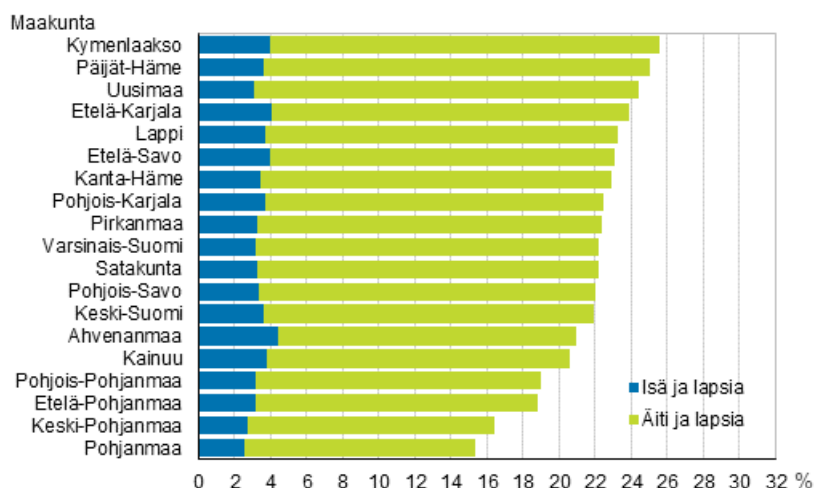
Kuvio 7. Avopariperheiden osuus lapsiperheistä maakunnittain 2018

4.2 Yhden vanhemman lapsiperheitä vähiten Pohjanmaalla ja eniten Kymenlaaksossa

Yhden vanhemman lapsiperheiden yleisyydessä on melko suuria maakuntakohtaisia eroja. Vähiten yhden vanhemman lapsiperheitä on Pohjanmaalla, missä lapsiperheistä 15 prosentissa on vain yksi vanhempi. Kymenlaaksossa yhden vanhemman lapsiperheitä on 26 prosenttia, mikä on eniten Suomessa. Kymenlaakson jälkeen suhteellisesti eniten yhden vanhemman lapsiperheitä on Päijät-Hämeessä (25 %) ja Uudellamaalla (24 %). Vähiten yhden vanhemman lapsiperheitä on Pohjanmaan jälkeen Keski-Pohjanmaalla (16 %) sekä Etelä- ja Pohjois-Pohjanmaalla (19 %). (Kuvio 8.)

Kuvio 8. Yhden vanhemman perheiden osuus lapsiperheistä maakunnittain 2018

Maakuntien väliset erot yhden vanhemman lapsiperheiden osuudessa johtuvat enimmäkseen äiti ja lapsia -perheiden erilaisista osuuksista, jotka vaihtelevat Kymenlaakson 22 prosentin ja Pohjanmaan 13 prosentin välillä. Isä ja lapsia -perheiden osuus lapsiperheistä on kaikissa maakunnissa 3-4 prosenttia. Suhteellisesti eniten isä ja lapsia -perheitä on Ahvenanmaalla (4,4 %) ja Etelä-Karjalassa (4,1 %), vähiten Pohjanmaalla (2,5 %) ja Keski-Pohjanmaalla (2,7 %).

Kuntatasolla yhden vanhemman lapsiperheitä on suhteellisesti eniten Manner-Suomen kunnista Hartolassa, Imatralla ja Multialla (kaikissa 28,6 %). Turussa (28,0 %), Helsingissä (27,8 %) ja Kemissä (27,6 %) yhden vanhemman lapsiperheiden osuus on lähes yhtä suuri. Myös useassa Ahvenanmaan kunnassa prosenttiosuudet ovat korkeita. Suuri osa kyseisistä kunnista on kuitenkin lapsiperheiden määrän osalta niin pieniä, että jo pieni muutos perhetyyppien lukumäärissä voi saada aikaan suuren muutoksen prosenttiosuuksissa. Maarianhaminassa yhden vanhemman perheiden osuus on 26 prosenttia.

Suhteellisesti vähiten yhden vanhemman lapsiperheitä on Manner-Suomessa Luodossa (6,2 %) ja Pedersören kunnassa (7,7 %).

Luotoa voitaneen pitää perherakenteeltaan Suomen perinteisimpänä kuntana, koska siellä yhden vanhemman lapsiperheiden osuus (6,2 %) on maan pienin ja vastaavasti avioparien osuus (86,8 %) suurin. Lapsiperheissä asuu eniten alaikäisiä lapsia Lumijoella, Perhossa ja Sievissä (keskimäärin 3,0 alaikäistä lasta kussakin kunnassa). Koko maan keskiarvo on 1,85.

5. Lapsista 80 prosenttia elää kahden vanhemman perheessä

Lapsiperheitä voidaan tarkastella myös pitämällä yksikkönä perheen sijasta lasta. Tulokset ovat tällöin hieman erilaisia. Esimerkiksi 58 prosenttia lapsiperheistä on avioparien perheitä, mutta 63 prosenttia lapsista asuu avioparien perheissä, koska niissä on keskimäärin enemmän lapsia kuin avoparien ja yhden vanhemman perheissä. Kahden vanhemman perheissä – eli kun lukuun lisätään avoparien ja rekisteröityjen parien lapset – asuu 80 prosenttia alaikäisistä lapsista. Vuoden 2018 lopussa perheissä kasvoi yhteensä 1 037 995 alaikäistä lasta. Määrä on 8 341 pienempi kuin edellisenä vuonna.

Perhetilastossa lapset kirjautuvat perheeseen sen mukaan, missä he ovat kirjoilla ja toistaiseksi kirjoilla voi olla vain yhdessä osoitteessa. Vanhempien erotessa lapsi kirjautuu siis vain toisen vanhemman perheeseen, vaikka käytännössä vanhemmilla olisikin yhteishuoltajuus. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen vuonna 2018 tehdyssä ad hoc -lisätutkimuksessa selvitettiin lasten [vuoroasumista](#). Vuoroasumista koskevat tiedot julkistettiin 17.6.2019. Tulosten mukaan kahdessa kodissa asuvia lapsia oli yhteensä noin 110 000.

Taulukko 8. Alle 18-vuotiaat lapset perhetyypeittäin 1985–2018

Vuosi	Yhteensä	Aviopari	Rekisteröity parisuhde	Avopari	Äiti	Isä
1985	1 136 027	959 580	..	61 386	102 413	12 648
1990	1 135 686	916 855	..	91 164	113 184	14 483
1995	1 150 562	858 255	..	125 222	148 706	18 379
2000	1 116 687	777 447	..	156 411	162 544	20 285
2005	1 084 865	727 638	131	172 898	162 875	21 323
2010	1 064 470	704 953	397	175 563	161 427	22 130
2011	1 061 710	701 396	500	175 981	161 575	22 258
2012	1 058 664	697 517	597	176 104	162 035	22 411
2013	1 056 606	691 581	672	178 899	162 836	22 618
2014	1 055 763	685 150	797	181 515	165 203	23 098
2015	1 053 444	677 854	938	183 463	167 618	23 571
2016	1 051 285	669 773	1 014	184 914	171 323	24 261
2017	1 046 336	661 610	558	185 140	174 060	24 968
2018	1 037 995	649 782	477	185 029	176 638	26 069
%						
1985	100,0	84,5	..	5,4	9,0	1,1
1990	100,0	80,7	..	8,0	10,0	1,3
1995	100,0	74,6	..	10,9	12,9	1,6
2000	100,0	69,6	..	14,0	14,6	1,8
2005	100,0	67,1	0,0	15,9	15,0	2,0
2010	100,0	66,2	0,0	16,5	15,2	2,1
2011	100,0	66,1	0,1	16,6	15,2	2,1
2012	100,0	65,9	0,1	16,6	15,3	2,1
2013	100,0	65,5	0,1	16,9	15,4	2,1
2014	100,0	64,9	0,1	17,2	15,6	2,2
2015	100,0	64,3	0,1	17,4	15,9	2,2
2016	100,0	63,7	0,1	17,6	16,3	2,3
2017	100,0	63,2	0,1	17,7	16,6	2,4
2018	100,0	62,6	0,0	17,8	17,0	2,5

5.1 Lapsista 35 prosentilla on vähintään kaksi sisarusta

Vaikka 43 prosenttia lapsiperheistä oli vuoden 2018 lopussa yksilapsisia, perheiden lapsista oli samanaikaisesti ainoita lapsia vain 23 prosenttia. Näistä lapsista useilla ainoana lapsena olo on vain tilapäistä, sillä osa tulee saamaan sisaruksen myöhemmin. Osalla lapsista vanhempi sisarus on jo täyttänyt 18 vuotta tai muuttanut pois kotoa.

Vuoden 2018 lopussa 42 prosenttia lapsista eli yhden sisaruksen kanssa ja 35 prosentilla lapsista oli ainakin kaksi sisarusta kotonaan. Osuuksissa ei ole juurikaan muutosta edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 1985 vain 27 prosentilla lapsista oli vähintään kaksi sisarusta kotona.

Taulukko 9. Lapset perheen alaikäisten lasten määrän mukaan 1985–2018

Vuosi	Yhteensä	Perheen alaikäisten lasten määrä			
		1	2	3	4 -
1985	1 136 027	306 784	518 206	221 211	89 826
1990	1 135 751	286 529	500 680	243 504	105 038
1995	1 150 562	284 915	484 092	257 283	124 272
2000	1 116 687	268 369	461 516	255 075	131 727
2005	1 084 865	255 549	451 758	245 325	132 233
2010	1 064 470	254 551	445 192	230 580	134 147
2011	1 061 710	253 995	443 286	229 101	135 328
2012	1 058 664	252 986	441 612	227 907	136 159
2013	1 056 606	250 318	441 312	227 175	137 801
2014	1 055 763	247 882	440 974	228 099	138 808
2015	1 053 444	245 871	441 220	227 532	138 821
2016	1 051 285	244 159	441 602	226 467	139 057
2017	1 046 336	241 709	440 232	225 978	138 417
2018	1 037 995	239 248	439 576	222 315	136 856
%					
1985	100,0	27,0	45,6	19,5	7,9
1990	100,0	25,2	44,1	21,4	9,2
1995	100,0	24,8	42,1	22,4	10,8
2000	100,0	24,0	41,3	22,8	11,8
2005	100,0	23,6	41,6	22,6	12,2
2010	100,0	23,9	41,8	21,7	12,6
2011	100,0	23,9	41,8	21,6	12,7
2012	100,0	23,9	41,7	21,5	12,9
2013	100,0	23,7	41,8	21,5	13,0
2014	100,0	23,5	41,8	21,6	13,1
2015	100,0	23,3	41,9	21,6	13,1
2016	100,0	23,2	42,0	21,5	13,2
2017	100,0	23,1	42,1	21,6	13,2
2018	100,0	23,0	42,3	21,4	13,2

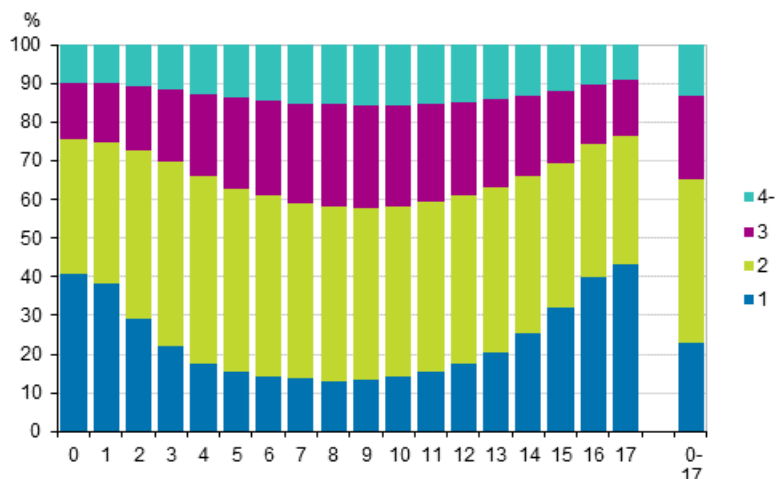
Perhetilastojen poikkileikkauksellisuus havainnollistuu kuviossa 9, jossa on kuvattu perheiden lapset iän ja perheen lapsiluvun mukaan. Tässä ainoita lapsia määriteltäessä on otettu huomioon perheen kotona asuvat alle 18-vuotiaat lapset. Alle vuoden ikäisistä ainoita lapsia on 41 prosenttia, eli he ovat perheidensä esikoisia. Alimmillaan ainoiden lasten osuus ikäluokasta on 8-vuotiailla: heistä 13 prosenttia on perheidensä ainoita lapsia.

Esikoisen ollessa noin 9-vuotias perheeseen on todennäköisesti jo syntynyt toinenkin lapsi. Toisaalta vanhempi sisarus on harvemmin täyttänyt 18 vuotta. Kun voidaan olettaa, että osalle 8-vuotiaista syntyy vielä sisarus ja osalla on jo kotoa lähtenyt sisarus, voidaan päätellä, että noin 10 prosenttia lapsista jää

lopullisesti ainokaiseksi. Samaan tulokseen päädytään tarkastelemalla koko maan naisten lapsimääriä synnytettyjen lasten määrän mukaan.

Kuviosta 9 näkyy, että 9-vuotiailla perhe on suurimmillaan. Tämän ikäisistä noin 42 prosenttia asuu perheissä, joissa on vähintään kolme alaikäistä lasta.

Kuvio 9. Lapset iän ja perheen alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärän mukaan 2018

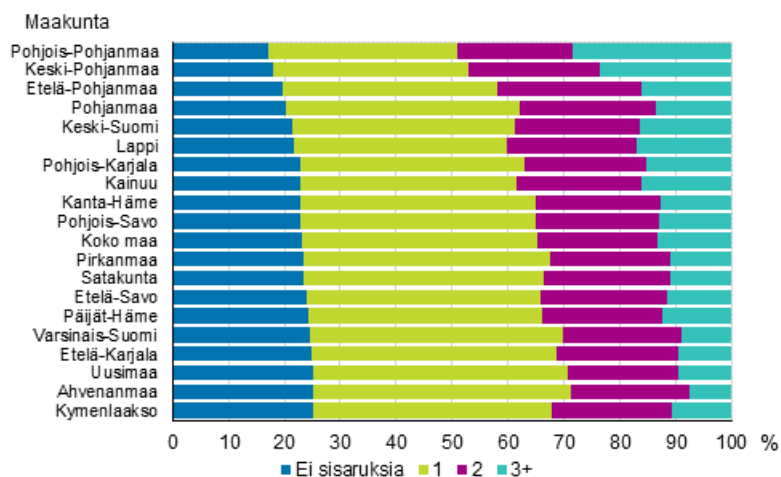
5.2 Pohjois-Pohjanmaan lapsilla on eniten sisaruksia

Sisarusten määrissä on myös aluekohtaisia eroja. Alueilla, joissa perheet ovat suurempia, useiden sisarusten kanssa asuvien lasten osuus on myös luonnollisesti suurempi kuin pienten perheiden alueilla.

Pohjois-Pohjanmaalla 28 prosentilla lapsista on vähintään kolme kotona asuvaa alle 18-vuotiasta sisarusta. Sen sijaan Etelä-Karjalassa, Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa noin joka kymmenes elää vähintään kolmen sisaruksen kanssa. Ahvenanmaalla vain kahdeksan prosenttia lapsista elää näin monen sisaruksen kanssa.

Pohjois-, Keski- ja Etelä-Pohjanmaalla on myös pienimmät ilman sisaruksia elävien lasten osuudet – alle 20 prosenttia. Kymenlaaksossa, Ahvenanmaalla ja Uudellamaalla useammalla kuin joka neljännellä lapsella ei ole yhtään kotona asuvaa sisarusta.

Kuvio 10. Perheen alaikäisten sisarusten määrä maakunnittain 2018, %

5.3 Joka kymmenes lapsi kasvaa uusperheessä

Uusperheissä kasvaa kaikkiaan 106 625 alle 18-vuotiasta lasta, 10 prosenttia kaikista lapsista. Uusperheessä kasvavien lasten määrä pieneni noin tuhannella (1 144) edellisestä vuodesta. Suhteellinen osuus pysyi kuitenkin samana. Uusperheiden lapsista puolisoitten yhteisiä on 32 170, eli lapsi on syntynyt perheeseen, jossa on ennestään vain äidin ja/tai vain isän lapsia. Uusperheistä 44 prosenttia on sellaisia, että perheeseen on syntynyt myös yhteisiä lapsia. Varsinaisia uusperheen lapsia, eli lapsia, jotka ovat saaneet uuden sosiaalisen vanhemman, on 74 455 eli seitsemän prosenttia kaikista lapsista. Näistä lapsista 63 353 on äidin perheeseen tuomia lapsia ja 11 102 isän.

5.4 Alaikäisistä lapsista yhdeksän prosenttia ulkomaalaistaustaisia

Tilastokeskus otti vuoden 2012 aikana käyttöön uuden syntyperäluokituksen. Suomalaistaustaisia ovat henkilöt, joilla vähintään toinen vanhemmista on syntynyt Suomessa. Suomalaistaustaisia ovat myös ne henkilöt, joiden vanhemmista ei ole tietoa, mutta joiden äidinkieli on suomi, ruotsi tai saame. Ulkomaalaistaustaisia ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Ulkomaalaistaustaisia ovat myös ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmista ei ole tietoa. Syntyperäluokituksen avulla on helposti eriteltävissä ensimmäisen (ulkomailla syntyneet) ja toisen (Suomessa syntyneet) polven ulkomaista syntyperää olevat henkilöt. Seuraavassa on tarkastelukohteena kaikki Suomen väestöön kuuluvat lapset.

Edellä mainituilla perusteilla kaikista alaikäisistä lapsista 90 800 eli yhdeksän prosenttia oli ulkomaalaistaustaisia vuoden 2018 lopussa. Vuoden aikana ulkomaalaistaustaisten alaikäisten lasten määrä on kasvanut vajaalla viidellä tuhannella (4 771). Vuonna 1990 ulkomaalaistaustaisia alaikäisiä lapsia oli 3 500.

Ensimmäisen polven ulkomaalaistaustaisia lapsia oli vuoteen 2003 saakka enemmän kuin toisen polven, mutta seuraavana vuonna toisen polven ulkomaalaistaustaisia lapsia oli hieman enemmän eli 51 prosenttia. Vuoden 2018 lopussa toisen polven ulkomaalaistaustaisia lapsia oli 61 prosenttia kaikista ulkomaalaistaustaisista lapsista. Viime vuosina suhdeluku on pysynyt samalla tasolla.

6. Lapsen asemassa olevien nuorten osuus pieneni hieman

Lasten kotoa lähdön muuttumisesta on vaikeaa saada tarkkaa kuvaa, koska aikaisemmin opiskelijoita ei otettu vakituisesti asumaan opiskelupaikkakunnille. He olivat virallisesti kirjoilla vanhempiensa luona. Vuoden 1994 kesäkuussa tuli voimaan laki, joka oikeutti jokaisen valitsemaan virallisen asuinkuntansa. Muuttoliiketilastoihin lain muutos vaikutti vuosikymmenen loppuun asti kuitenkin vaimeten loppua kohden.

Lasten kotoa lähtöä kuvataan seuraavaksi perheessä lapsen asemassa olevien määrällä. Perheen lapsi voi tosin jäädä kotiin asumaan ja tuoda puolison kanssaan asumaan tai saada lapsen, jolloin nuori perheenperustaja ei ole tilastoissa enää vanhempiensa perheessä lapsen asemassa, vaan omassa perheessään aikuisena. Tällainen asumismuoto on tosin erittäin harvinainen Suomessa. Jo ennen kotikuntalakia vuodesta 1985 vuoteen 1993 lapsen asemassa olevien prosenttiosuus nuorisosta putosi jyrkästi. Myös lain voimaantulon jälkeen heidän osuutensa edelleen pieneni vuoteen 2013 asti, minkä jälkeen prosenttiosuus suuren kahdella kymmenyksellä vuonna 2014. Vuonna 2018 lapsen asemassa olevien nuorten suhteellinen osuus ikäryhmästä laski kuudella kymmenyksellä edellisvuodesta.

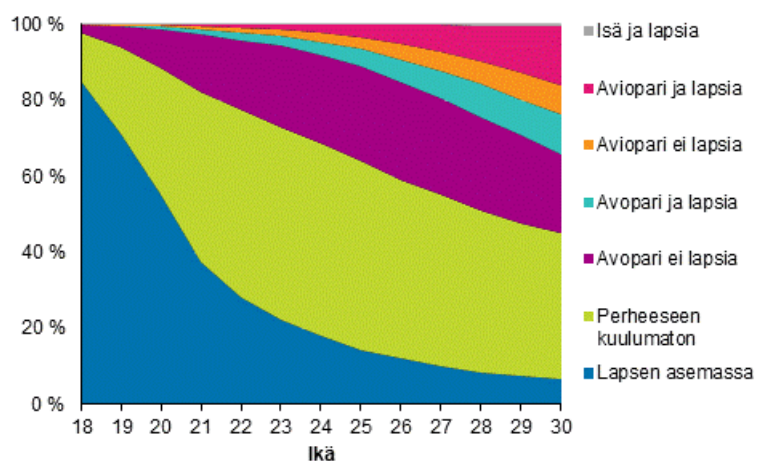
Taulukko 10. Lapsen asemassa olevat 20–24-vuotiaat nuoret 1985–2018

Vuosi	20–24-vuotiaita			Asuu vanhempiensa luona			Vanhempien luona asuvien osuus kaikista, %		
	Yhteensä	Miehet	Naiset	Yhteensä	Miehet	Naiset	Yhteensä	Miehet	Naiset
1985	377 267	192 738	184 529	203 186	126 280	76 906	53,9	65,5	41,7
1990	343 608	175 039	168 569	165 754	103 971	61 783	48,2	59,4	36,7
1995	305 051	156 008	149 043	126 448	79 642	46 806	41,5	51,0	31,4
2000	327 230	167 084	160 146	109 510	70 895	38 615	33,5	42,4	24,1
2005	333 936	170 710	163 226	96 473	63 875	32 598	28,9	37,4	20,0
2010	327 780	167 817	159 963	85 967	56 185	29 782	26,2	33,5	18,6
2011	332 881	170 256	162 625	85 742	55 810	29 932	25,8	32,8	18,4
2012	339 758	173 775	165 983	85 892	56 027	29 865	25,3	32,2	18,0
2013	340 871	174 276	166 595	85 676	55 532	30 144	25,1	31,9	18,1
2014	342 086	174 762	167 324	86 739	56 113	30 626	25,3	32,1	18,3
2015	339 216	173 332	165 884	85 797	55 361	30 436	25,3	31,9	18,3
2016	335 040	171 797	163 243	83 774	54 126	29 648	25,0	31,5	18,2
2017	327 752	168 014	159 738	81 941	52 938	29 003	25,0	31,5	18,2
2018	320 376	164 499	155 877	78 293	50 931	27 362	24,4	31,0	17,6

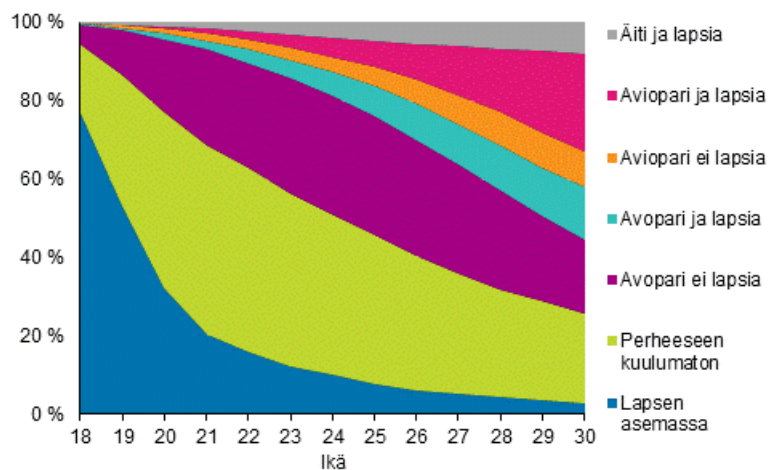
Nuoret naiset lähtevät kotoa aikaisemmin kuin nuoret miehet. Nykyään 68 prosenttia naisista on lähtenyt kotoa 20-vuotiaana, miehistä 46 prosenttia. Sekä naisten että miesten osuus kasvoi prosenttiyksiköllä edellisvuodesta.

Kuvio 11. 18–30-vuotiaat miehet perheeseen mukaan 2018

Kuvio 12. 18–30-vuotiaat naiset perheeseen mukaan 2018

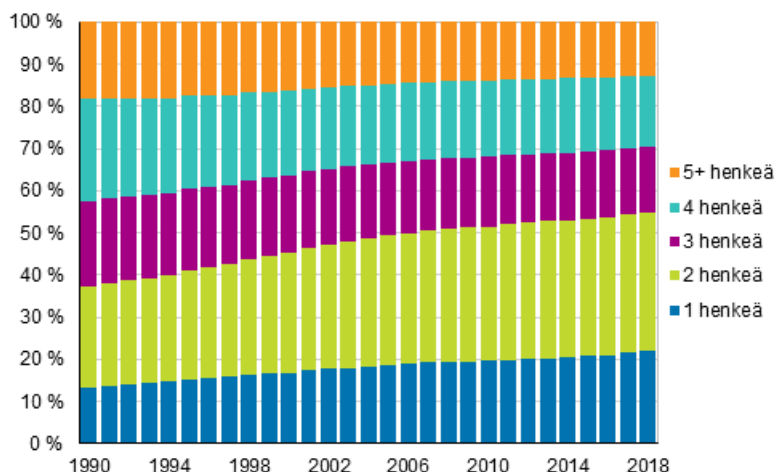

Suomessa on noin 53 000 henkilöä, jotka ovat täyttäneet 30 vuotta ja ovat perheessään lapsen asemassa. Heistä 75 prosenttia on miehiä. Tällaisten lapsen asemassa olevien vähintään 30-vuotiaiden henkilöiden määrä on kuitenkin vähentynyt edellisvuodesta.

7. Miesten yksineläminen on yleistynyt lähes kaikissa ikäryhmissä

Vuoden 2018 lopussa 22 prosenttia Suomen väestöstä asui yksin. Yleisin asumismuoto on kahden hengen asutokunta, joissa asuu kolmannes väestöstä. Neljän hengen asutokuntien osuus on 17 prosenttia. (Kuvio 13)

Kuvio 13. Asutokuntaväestö asutokunnan koon mukaan 1990–2018

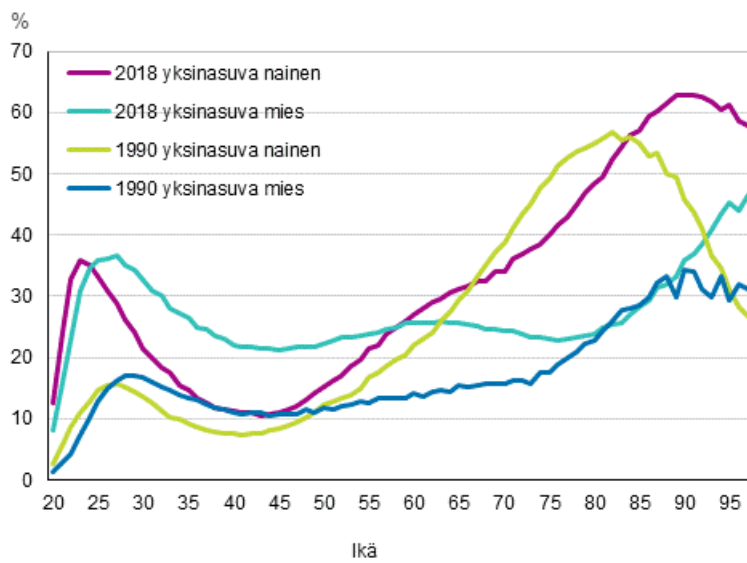

Yksinasumisen yleisyydessä ja ajoittumisessa on eroja sukupuolten välillä. Määrällisesti suurimmat yksinasuvien ryhmät ovat 71-vuotiaat naiset ja 26-vuotiaat miehet. Kaiken kaikkiaan naiset asuvat miehiä useammin yksin. Kaikista vähintään 18-vuotiaista naisista 28 prosenttia asuu yksin, miehistä 26 prosenttia.

Naisten elämänkaarella yksinasumisessa on enemmän vaihtelua kuin miehillä. Useampi kuin joka neljäs 20–25 vuotias nainen asuu yksin, mutta 25-vuoden jälkeen yksinasumisen todennäköisyys naisilla laskee. Miehillä varhaisaikuisuuden yksineläminen jatkuu usein pidempään kuin naisilla, sillä 21–33-vuotiaista yli neljäsosa asuu yksin. Miesten yksinasumisen todennäköisyys alkaa siis laskea huomattavasti naisten yksinasumista myöhemmin eli vasta yli kolmekymmenvuotiaana. Yksinasuvien miesten osuus ei kuitenkaan laske iän myötä yhtä paljon kuin yksin asuvien naisten osuus. Miesten yksin asumista selittävät osaltaan avio- ja avoerot, joissa lapset jäävät usein äidille ja isästä tulee ainakin tilapäisesti yksin asuva. Naisilla yksinasuminen on kaikkein todennäköisintä vanhana: 80-vuotiaista jo 52 prosenttia asuu yksin. Miehillä yksinasumisen todennäköisyys on suurinta vanhana ja toisaalta nuorena aikuisena. Harvinaisinta naisten yksinasuminen on 41–42 vuoden iässä, jolloin yksin asuu joka kymmenes nainen. Miesten yksinasuminen on puolestaan harvinaisinta 18–19 vuotiaana.

Vuoden 1990 jälkeen miesten yksinasuminen on yleistynyt lähes kaikissa ikäryhmissä, erityisesti työikäisillä ja yli 90-vuotiailla. Naisilla yksinasuminen on yleistynyt erityisesti alle 25-vuotiailla ja yli 85-vuotiailla. Yksinasuminen on 65–80-vuotiailla naisilla nyt harvinaisempaa kuin vuonna 1990.

Kuvio 14. Yksinasuvien naisten ja miesten osuus ikäluokasta 1990 ja 2018

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Perheväestö ja perheen keskikoko 1950–2018

Vuosi	Perheiden määrä	Perheväestö	Kokoväestö	Perheväestön osuus, %	Perheen keskikoko
1950	930 572	3 457 474	4 029 803	85,8	3,7
1960	1 036 270	3 855 037	4 446 222	86,7	3,7
1970	1 153 878	3 986 005	4 598 336	86,7	3,5
1980	1 278 102	4 023 091	4 787 778	84,0	3,1
1990	1 365 341	4 101 922	4 998 478	82,1	3,0
2000	1 401 963	4 053 850	5 181 115	78,2	2,9
2005	1 426 002	4 037 753	5 255 580	76,8	2,8
2006	1 431 376	4 039 944	5 276 955	76,6	2,8
2007	1 437 709	4 045 561	5 300 484	76,3	2,8
2008	1 444 386	4 051 662	5 326 314	76,1	2,8
2009	1 450 488	4 059 511	5 351 427	75,9	2,8
2010	1 455 073	4 065 168	5 375 276	75,6	2,8
2011	1 460 570	4 069 930	5 401 267	75,4	2,8
2012	1 465 733	4 075 094	5 426 674	75,1	2,8
2013	1 471 085	4 081 903	5 451 270	74,9	2,8
2014	1 473 666	4 084 001	5 471 753	74,6	2,8
2015	1 475 335	4 080 544	5 487 308	74,4	2,8
2016	1 475 583	4 072 565	5 503 297	74,0	2,8
2017	1 471 500	4 055 224	5 513 130	73,6	2,8
2018	1 468 681	4 033 721	5 517 919	73,1	2,8

Liitetaulukko 2. Ruotsinkieliset perheet tyyppin, puolisoiden/vanhempien iän ja lapsiluvun mukaan 31.12.2018

Perhetyyppi	Perheitä yhteensä	Lapsiperheitä					Henkilöitä perheissä	Lapsen asemassa olevia	
		Yhteensä	Perheet, alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärä					Yhteensä	Alle 18-vuotiaita
			1	2	3	4 -			
Perheitä yhteensä	53 877	19 870	8 003	8 145	2 944	778	148 472	48 455	36 646
Aviopari ilman lapsia	20 607	-	-	-	-	-	41 214	-	-
Aviopari ja lapsia	14 535	10 902	3 403	4 765	2 120	614	57 964	28 894	22 124
Avopari ilman lapsia	6 162	-	-	-	-	-	12 324	-	-
Avopari ja lapsia	4 836	4 302	1 932	1 849	452	69	17 927	8 255	7 277
Äiti ja lapsia	6 076	3 815	2 150	1 260	323	82	15 121	9 045	5 982
Isä ja lapsia	1 661	851	518	271	49	13	3 922	2 261	1 263

Liitetaulukko 3. Avioparit miehen ja vaimon avioliiton järjestysnumeron mukaan 31.12.2018

Perhetyyppi	Miehen avioliiton järjestysnumero	Naisen avioliiton järjestysnumero					
		Yhteensä	1	2	3	4 -	Tunte-maton
Kaikki avioparit	Yhteensä	936 446	813 988	108 061	11 540	1 623	1 234
	1	808 452	752 056	51 093	4 059	550	694
	2	112 295	55 858	49 780	5 816	754	87
	3	12 405	4 454	6 300	1 402	240	9
	4-	1 669	520	811	258	79	1
	Tunte-maton	1 625	1 100	77	5	-	443
Aviopari ilman lapsia	Yhteensä	532 304	450 033	71 569	8 457	1 282	963
	1	449 575	416 160	29 777	2 689	411	538
	2	71 599	30 156	36 328	4 445	606	64
	3	8 633	2 559	4 766	1 102	199	7
	4-	1 218	299	634	218	66	1
	Tunte-maton	1 279	859	64	3	-	353
Aviopari ja lapsia	Yhteensä	404 142	363 955	36 492	3 083	341	271
	1	358 877	335 896	21 316	1 370	139	156
	2	40 696	25 702	13 452	1 371	148	23
	3	3 772	1 895	1 534	300	41	2
	4-	451	221	177	40	13	-
	Tunte-maton	346	241	13	2	-	90

Liitetaulukko 4. Perheet puolisoiden/vanhempien kielen mukaan 31.12.2018

Vaimon/ äidin kieli	Miehen/isän kieli										
	Yhteensä	Suomi	Ruotsi	Venäjä	Viro	Thai	Arabia	Kiina	Englanti	Muu ja tunte-maton	Per-heessä ei isää
Kaikki perheet	1 468 681	1 161 118	74 281	14 439	8 236	316	6 410	2 207	7 006	41 780	152 888
Suomi	1 261 220	1 082 420	24 352	1 797	1 547	145	1 962	203	4 976	13 943	129 875
Ruotsi	72 311	18 327	46 140	51	66	10	109	9	461	1 062	6 076
Venäjä	27 129	8 728	407	11 567	739	2	111	15	121	1 124	4 315
Viro	12 779	3 414	217	283	5 448	1	65	3	55	343	2 950
Thai	5 911	4 785	270	13	30	134	7	3	15	74	580
Arabia	5 064	159	14	3	2	-	3 632	-	18	235	1 001
Kiina	3 872	1 442	80	13	7	1	6	1 830	40	140	313
Englanti	3 487	1 810	181	18	9	2	16	12	618	363	458
Muu ja tunte-maton	43 616	10 257	959	435	158	16	286	87	539	23 559	7 320
Per-heessä ei äitiä	33 292	29 776	1 661	259	230	5	216	45	163	937	-

Liitetaulukko 5. Lapsiperheet vanhempien kielen mukaan 31.12.2018

Äidin kieli	Isän kieli										
	Yhteensä	Suomi	Ruotsi	Venäjä	Viro	Arabia	Somali	Thai	Kiina	Muu ja tuntematon	Perheessä ei isää
Kaikki lapsiperheet	561 965	383 565	24 963	6 964	4 256	4 454	1 602	141	1 181	26 727	108 112
Suomi	457 697	348 265	7 938	651	689	907	62	65	71	9 137	89 912
Ruotsi	26 076	6 193	15 204	16	35	52	4	6	3	748	3 815
Venäjä	13 731	3 208	190	5 765	377	60	2	1	3	647	3 478
Viro	7 230	1 344	97	143	2 896	32	-	-	-	181	2 537
Arabia	4 228	82	9	2	2	3 041	8	-	-	185	899
Somali	2 984	25	1	3	3	9	1 449	-	-	20	1 474
Thai	2 814	2 094	106	4	8	4	-	54	2	43	499
Kiina	2 111	714	37	1	4	1	-	-	1 029	76	249
Muu ja tuntematon	26 766	5 478	530	199	61	184	18	10	42	14 995	5 249
Perheessä ei äitiä	18 328	16 162	851	180	181	164	59	5	31	695	-

Liitetaulukko 6. Perheet puolisoiden/vanhempien kansalaisuuden mukaan 31.12.2018

Vaimon/äidin kansalaisuus	Miehen/isän kansalaisuus												
	Yhteensä	Suomi	Viro	Venäjä	Thaimaa	Kiina	Irak	Ruotsi	Vietnam	Ukraina	Somalia	Muu ja tuntematon	Perheessä ei isää
Kaikki yhteensä	1 468 681	1 258 696	8 668	6 120	222	1 673	2 516	2 648	867	966	608	32 809	152 888
Suomi	1 369 987	1 199 395	1 860	2 267	123	328	1 018	2 189	292	232	277	18 853	143 153
Viro	12 473	2 951	5 968	132	-	3	15	11	1	17	1	429	2 945
Venäjä	9 005	3 726	258	3 475	-	10	7	8	11	45	1	323	1 141
Thaimaa	4 962	4 337	24	2	88	1	1	8	1	1	-	43	456
Kiina	2 835	1 238	5	7	1	1 262	1	4	8	-	-	112	197
Irak	2 251	508	1	-	-	-	1 265	1	-	-	-	37	439
Ruotsi	1 735	1 149	1	1	-	2	9	284	-	-	2	52	235
Vietnam	1 465	653	3	3	1	8	-	2	522	2	-	41	230
Ukraina	1 444	488	54	46	-	1	6	-	-	648	-	87	114
Somalia	1 376	411	4	-	-	-	4	3	-	-	283	19	652
Muu ja tuntematon	27 856	11 787	261	76	3	26	94	64	12	14	13	12 180	3 326
Perheessä ei äitiä	33 292	32 053	229	111	6	32	96	74	20	7	31	633	-

Liitetaulukko 7. Lapsiperheet vanhempien kansalaisuuden mukaan 31.12.2018

Äidin kansalaisuus	Isän kansalaisuus												
	Yhteensä	Suomi	Viro	Venäjä	Thaimaa	Irak	Kiina	Somalia	Syyria	Afganistan	Intia	Muu ja tuntematon	Perheessä ei isää
Kaikki lapsiperheet	561 965	422 556	4 642	2 651	113	1 836	957	490	897	608	1 059	18 044	108 112
Suomi	505 746	392 081	879	1 070	67	576	190	215	25	184	276	10 595	99 588
Viro	7 373	1 240	3 280	58	-	4	-	1	-	-	2	218	2 570
Venäjä	4 070	1 381	138	1 414	-	3	1	-	4	-	4	166	959
Thaimaa	2 312	1 850	6	-	37	-	-	-	-	-	-	25	394
Irak	1 894	376	-	-	-	1 098	-	-	4	-	-	19	397
Kiina	1 578	622	2	-	-	-	735	-	-	-	2	47	170
Somalia	1 240	360	3	-	-	1	-	242	1	-	-	18	615
Syyria	1 036	51	-	-	-	16	-	-	833	-	-	28	108
Afganistan	898	243	-	-	-	3	-	-	-	388	-	10	254
Intia	898	95	-	-	-	-	-	-	-	1	749	7	46
Muu ja tuntematon	16 592	6 855	155	37	3	50	7	11	14	5	16	6 428	3 011
Perheessä ei äitiä	18 328	17 402	179	72	6	85	24	21	16	30	10	483	-

Liitetaulukko 8. Perheet puolisoiden/vanhempien syntymämaan mukaan 31.12.2018

Vaimon/äidin syntymävaltio	Miehen/isän syntymävaltio												
	Yhteensä	Suomi	Entinen Neuvostoliitto	Viro	Ruotsi	Thaimaa	Irak	Kiina	Venäjä	Somalia	Entinen Jugoslavia	Muu ja tuntematon	Perheessä ei isää
Kaikki perheet	1 468 681	1 222 939	13 544	8 561	10 017	406	4 268	2 055	1 523	1 919	2 850	47 711	152 888
Suomi	1 319 922	1 149 876	1 706	1 352	8 790	212	888	174	346	138	480	22 380	133 580
Entinen Neuvostoliitto	24 730	8 508	9 513	1 030	92	2	33	7	369	2	30	1 220	3 924
Viro	13 060	2 862	820	5 412	33	3	25	5	55	2	12	724	3 107
Ruotsi	11 067	8 362	15	7	414	2	18	1	1	1	10	283	1 953
Thaimaa	6 016	5 044	16	26	63	141	7	2	-	-	5	119	593
Irak	3 829	63	3	3	2	-	2 774	1	-	2	-	155	826
Kiina	3 758	1 452	14	6	22	2	2	1 735	4	1	1	216	303
Venäjä	3 347	1 275	593	112	11	-	14	9	644	4	1	247	437
Somalia	3 298	52	2	7	-	-	9	-	-	1 605	1	72	1 550
Entinen Jugoslavia	2 782	182	2	1	1	-	14	1	1	-	1 862	261	457
Muu ja tuntematon	43 580	14 248	596	372	229	36	337	78	90	80	392	20 964	6 158
Perheessä ei äitiä	33 292	31 015	264	233	360	8	147	42	13	84	56	1 070	-

Liitetaulukko 9. Lapsiperheet vanhempien syntymämaan mukaan 31.12.2018

Äidin syntymämaa	Isän syntymämaa												
	Yhteensä	Suomi	Entinen Neuvostoliitto	Viro	Ruotsi	Irak	Thaimaa	Somalia	Kiina	Entinen Jugoslavia	Venäjä	Muu ja tuntematon	Perheessä ei isää
Kaikki lapsiperheet	561 965	401 498	6 409	4 626	5 944	3 037	182	1 574	1 154	1 834	585	27 010	108 112
Suomi	475 455	365 554	742	608	5 147	401	94	72	68	239	91	10 742	91 697
Entinen Neuvostoliitto	12 094	3 195	4 430	493	48	23	1	-	3	22	214	658	3 007
Viro	7 924	1 240	400	3 112	17	13	1	1	-	8	20	391	2 721
Ruotsi	7 161	4 954	8	1	265	10	1	1	1	3	-	177	1 740
Irak	3 087	26	2	2	2	2 215	-	2	1	-	-	115	722
Thaimaa	2 877	2 188	7	3	36	4	59	-	-	3	-	66	511
Somalia	2 862	24	1	5	-	5	-	1 375	-	1	-	48	1 403
Kiina	2 084	708	4	3	9	-	-	-	1 019	-	-	92	249
Entinen Jugoslavia	1 894	95	1	-	-	10	-	-	-	1 223	-	186	379
Venäjä	1 526	443	308	46	6	5	-	-	1	1	233	81	402
Muu ja tuntematon	26 673	6 396	333	163	127	230	19	64	29	309	21	13 701	5 281
Perheessä ei äitiä	18 328	16 675	173	190	287	121	7	59	32	25	6	753	-

Liitetaulukko 10. Perheet perhetyypin ja alle 18-vuotiaiden kotona asuvien lasten määrän mukaan 31.12.2018

Perhetyyppi	Alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärä					
	Yhteensä	1	2	3	4	5 -
Perhetyypit yhteensä	561 965	239 248	219 788	74 105	18 263	10 561
Aviopari ja lapsia	324 592	113 575	137 623	51 582	13 090	8 722
Rekisteröity parisuhde	285	131	119	33	1	1
Avopari ja lapsia	110 648	54 307	42 305	11 006	2 311	719
Äiti ja lapsia	108 112	59 039	34 867	10 488	2 657	1 061
Isä ja lapsia	18 328	12 196	4 874	996	204	58
Suhteellinen jakauma %	100,0	42,6	39,1	13,2	3,2	1,9
Aviopari ja lapsia %	100,0	35,0	42,4	15,9	4,0	2,7
Rekisteröity parisuhde %	100,0	46,0	41,8	11,6	0,4	0,4
Avopari ja lapsia %	100,0	49,1	38,2	9,9	2,1	0,6
Äiti ja lapsia %	100,0	54,6	32,3	9,7	2,5	1,0
Isä ja lapsia %	100,0	66,5	26,6	5,4	1,1	0,3

Liitetaulukko 11. Lapsiperheet alle 18-vuotiaiden lasten määrän ja perhetyypin mukaan 31.12.2018

Alle 18- vuotiaiden lasten lukumäärä	Perhetyppi						
	Yhteensä	Avioparit eri suku- puolta	Avioparit samaa suku- puolta	Rekis- teröidyt parit	Avo- parit	Äiti ja lapsia	Isä ja lapsia
Yhteensä	561 965	324 092	500	285	110 648	108 112	18 328
1	239 248	113 323	252	131	54 307	59 039	12 196
2	219 788	137 440	183	119	42 305	34 867	4 874
3	74 105	51 529	53	33	11 006	10 488	996
4	18 263	13 080	10	1	2 311	2 657	204
5	5 448	4 132	2	1	533	741	39
6	2 345	1 980	-	-	141	213	11
7	1 175	1 065	-	-	25	79	6
8	723	688	-	-	16	18	1
9	457	446	-	-	4	7	-
10	256	252	-	-	-	3	1
11	104	104	-	-	-	-	-
12	34	34	-	-	-	-	-
13	12	12	-	-	-	-	-
14	3	3	-	-	-	-	-
15	2	2	-	-	-	-	-
16	2	2	-	-	-	-	-

Liitetaulukko 12. Uusperheet perhekoostumuksen ja lapsiluvun mukaan 31.12.2018

Perhe- tyyppi	Lasten määrä ¹⁾	Perheen lapset ovat						
		Yhteensä	Vain äidin	Vain isän	Äidin ja isän	Äidin ja yhteisiä	Isän ja yhteisiä	Äidin, isän ja yhteisiä
Kaikki uus- perheet ²⁾	Yhteensä	50 717	23 085	3 146	2 100	19 171	2 290	925
	1	17 345	14 985	2 360	-	-	-	-
	2	17 863	6 555	678	828	8 734	1 068	-
	3	10 493	1 313	90	768	7 160	825	337
	4	3 585	187	14	342	2 448	288	306
	5	1 017	32	2	123	608	77	175
	6-	414	13	2	39	221	32	107
Aviopari	Yhteensä	24 153	8 626	1 260	789	11 479	1 421	578
	1	6 660	5 692	968	-	-	-	-
	2	8 263	2 381	264	343	4 692	583	-
	3	5 995	466	25	280	4 489	543	192
	4	2 279	66	2	107	1 704	207	193
	5	664	15	1	47	429	62	110
	6-	292	6	-	12	165	26	83
Avopari	Yhteensä	26 564	14 459	1 886	1 311	7 692	869	347
	1	10 685	9 293	1 392	-	-	-	-
	2	9 600	4 174	414	485	4 042	485	-
	3	4 498	847	65	488	2 671	282	145
	4	1 306	121	12	235	744	81	113
	5	353	17	1	76	179	15	65
	6-	122	7	2	27	56	6	24

1) Lasten määrä = perheen alle 18-vuotiaiden määrä.

2) Uusperhe = lapsiperhe, jonka kaikki alaikäiset lapset eivät ole puolisoiden yhteisiä.

Liitetaulukko 13. Perheet lasten ikäryhmien ja perhetyypin mukaan 31.12.2018

Perheessä ikäryhmän lapsia	Perhetyyppi						
	Perhetyypit yhteensä	Kahden vanhemman perheet	Avio-liitto ¹⁾	Avo-liitto	Yhden vanhemman perheet	Äiti ja lapsia	Isä ja lapsia
0-2	136 291	119 969	77 915	42 054	16 322	15 737	585
0-3	173 664	150 503	99 695	50 808	23 161	22 069	1 092
0-6	272 606	227 282	157 492	69 790	45 324	41 918	3 406
0-16	538 071	419 212	311 363	107 849	118 859	102 275	16 584
0-17	561 965	435 525	324 877	110 648	126 440	108 112	18 328
0-24	645 195	492 740	373 216	119 524	152 455	127 003	25 452
0-29	665 547	506 095	384 966	121 129	159 452	131 893	27 559
0-79	713 758	527 578	404 964	122 614	186 180	152 888	33 292
3-4	109 483	92 285	67 521	24 764	17 198	15 970	1 228
3-6	193 048	158 963	117 958	41 005	34 085	31 100	2 985
5-6	114 641	93 864	72 269	21 595	20 777	18 735	2 042
5-14	375 600	289 687	226 622	63 065	85 913	73 668	12 245
7-8	117 644	94 740	75 123	19 617	22 904	20 175	2 729
7-10	200 985	159 057	126 078	32 979	41 928	36 482	5 446
7-12	265 479	206 735	163 979	42 756	58 744	50 653	8 091
7-15	348 515	265 782	211 590	54 192	82 733	70 106	12 627
7-17	398 859	300 551	240 069	60 482	98 308	82 277	16 031
9-12	199 220	154 960	125 145	29 815	44 260	37 926	6 334
13-15	155 447	117 818	97 781	20 037	37 629	31 430	6 199
16-17	104 304	77 698	65 427	12 271	26 606	21 738	4 868
18-20	102 807	76 882	65 669	11 213	25 925	20 162	5 763
18-24	140 913	103 597	88 494	15 103	37 316	28 409	8 907
18-29	162 702	118 079	101 193	16 886	44 623	33 562	11 061
21-24	49 146	35 659	30 858	4 801	13 487	9 846	3 641
25-29	26 594	18 233	16 061	2 172	8 361	5 920	2 441
30-34	13 053	8 284	7 472	812	4 769	3 449	1 320
35-39	9 012	5 373	4 971	402	3 639	2 602	1 037
40-49	13 467	6 449	6 127	322	7 018	5 401	1 617
50-	16 038	3 586	3 461	125	12 452	10 446	2 006

1) Ml. rekisteröidyt parit ja saman sukupuolen avioparit.

Liitetaulukko 14. Perheiden 0–24- vuotiaat lapset perhetyypin mukaan 31.12.2018

Ikä	Perhetyyppi									
	Kaikkien perheiden lapset	Aviopari ja lapsia	Rekisteröity parisuhde ja lapsia	Avopari ja lapsia ¹⁾	Yhden vanhemman perheen äidin lapsi	Yhden vanhemman perheen isän lapsi	Uusperhe Äidin lapsi ²⁾	Uusperhe Isän lapsi ²⁾	Uusperhe yhteiset lapset ²⁾	Otto-lapset
0	47 366	26 333	16	16 352	4 593	72	774	3	3 651	97
1	50 554	29 276	27	15 454	5 605	192	215	8	3 886	149
2	53 371	31 808	45	14 383	6 779	356	497	30	3 753	145
3	55 847	34 105	57	13 335	7 796	554	906	58	3 534	188
4	58 231	36 325	55	12 320	8 816	715	1 428	120	3 260	196
5	59 167	37 260	36	11 405	9 526	940	2 003	202	2 936	200
6	60 652	38 394	36	11 010	10 049	1 163	2 723	306	2 603	226
7	61 074	39 089	37	10 369	10 192	1 387	3 304	424	2 302	226
8	62 358	39 833	30	10 126	10 916	1 453	3 898	554	1 924	267
9	61 860	39 729	19	9 519	10 866	1 727	4 425	641	1 472	280
10	61 111	39 263	22	8 936	11 095	1 795	4 794	774	1 112	313
11	60 461	38 737	18	8 439	11 414	1 853	5 125	872	757	263
12	60 614	38 826	15	8 285	11 468	2 020	5 404	1 054	467	287
13	59 069	37 885	15	7 709	11 372	2 088	5 586	1 090	279	315
14	59 105	37 494	17	7 515	11 762	2 317	5 723	1 225	123	414
15	57 677	36 524	12	7 016	11 726	2 399	5 692	1 241	60	393
16	55 608	35 008	11	6 749	11 411	2 429	5 638	1 242	32	412
17	53 870	33 893	9	6 107	11 252	2 609	5 218	1 258	19	341
18	47 801	30 655	11	5 254	9 501	2 380	1 530	430	12	287
19	37 389	24 209	6	4 014	7 047	2 113	997	285	14	202
20	25 943	16 722	2	2 688	4 933	1 598	463	134	3	131
21	17 748	11 259	1	1 759	3 511	1 218	216	66	4	74
22	13 827	8 816	-	1 338	2 722	951	123	26	1	77
23	11 278	7 051	-	1 090	2 281	856	84	30	-	56
24	9 497	5 965	-	862	1 918	752	47	25	2	41
0-6	385 188	233 501	272	94 259	53 164	3 992	8 546	727	23 623	1 201
0-17	1 037 995	649 782	477	185 029	176 638	26 069	63 353	11 102	32 170	4 712
0-24	1 201 478	754 459	497	202 034	208 551	35 937	66 813	12 098	32 206	5 580

1) Sisältää myös loppuvuodesta syntyneitä avoparien lapsia, joita isä ei ole vielä tunnustanut

2) Uusperhe = Lapsiperhe, jonka kaikki alaikäiset lapset eivät ole puolisoitten yhteisiä.

Liitetaulukko 15. Lapset iän ja perheen kotona asuvien alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärän mukaan 31.12.2018

Jakauma	Ikä	Lasten lukumäärä					
		Perheen alle 18-v lasten lukumäärä yhteensä	1	2	3	4	5-
Lukumäärä	0-17	1 037 995	239 248	439 576	222 315	73 052	63 804
	0	47 366	19 340	16 532	6 743	2 504	2 247
	1	50 554	19 360	18 408	7 754	2 621	2 411
	2	53 371	15 634	23 036	8 866	3 134	2 701
	3	55 847	12 272	26 609	10 530	3 430	3 006
	4	58 231	10 272	28 243	12 332	3 989	3 395
	5	59 167	9 072	28 156	13 790	4 382	3 767
	6	60 652	8 563	28 407	14 847	4 784	4 051
	7	61 074	8 351	27 581	15 899	5 061	4 182
	8	62 358	8 194	27 996	16 562	5 218	4 388
	9	61 860	8 381	27 343	16 320	5 349	4 467
	10	61 111	8 819	26 772	15 972	5 036	4 512
	11	60 461	9 315	26 538	15 257	5 017	4 334
	12	60 614	10 647	26 405	14 520	4 845	4 197
	13	59 069	12 147	25 052	13 444	4 514	3 912
	14	59 105	14 969	24 005	12 371	4 099	3 661
	15	57 677	18 437	21 577	10 728	3 668	3 267
	16	55 608	22 158	19 133	8 565	2 926	2 826
17	53 870	23 317	17 783	7 815	2 475	2 480	
Suhteellinen jakauma %	0-17	100,0	23,0	42,3	21,4	7,0	6,1
	0	100,0	40,8	34,9	14,2	5,3	4,7
	1	100,0	38,3	36,4	15,3	5,2	4,8
	2	100,0	29,3	43,2	16,6	5,9	5,1
	3	100,0	22,0	47,6	18,9	6,1	5,4
	4	100,0	17,6	48,5	21,2	6,9	5,8
	5	100,0	15,3	47,6	23,3	7,4	6,4
	6	100,0	14,1	46,8	24,5	7,9	6,7
	7	100,0	13,7	45,2	26,0	8,3	6,8
	8	100,0	13,1	44,9	26,6	8,4	7,0
	9	100,0	13,5	44,2	26,4	8,6	7,2
	10	100,0	14,4	43,8	26,1	8,2	7,4
	11	100,0	15,4	43,9	25,2	8,3	7,2
	12	100,0	17,6	43,6	24,0	8,0	6,9
	13	100,0	20,6	42,4	22,8	7,6	6,6
	14	100,0	25,3	40,6	20,9	6,9	6,2
	15	100,0	32,0	37,4	18,6	6,4	5,7
	16	100,0	39,8	34,4	15,4	5,3	5,1
17	100,0	43,3	33,0	14,5	4,6	4,6	

Liitetaulukko 16. Perheelliset miehet iän ja perhetyypin mukaan 31.12.2018

Suhteellinen jakauma	Ikä	Perheelliset miehet						
		Perhetyypit yhteensä	Avio-pari ilman lapsia	Avio-pari ja lapsia	Avo-pari ilman lapsia	Avo-pari ja lapsia	Isä ja lapsia	Rekisteröity parisuhde
Lukumäärä	Ikäluokat yhteensä	1 315 053	533 634	404 162	220 179	122 614	33 292	1 172
	- 19	2 454	81	23	2 199	148	3	0
	20 - 24	35 950	2 072	1 773	28 874	3 132	91	8
	25 - 29	79 425	8 942	13 257	43 966	12 733	474	53
	30 - 34	105 779	12 301	40 806	29 064	22 102	1 414	92
	35 - 39	121 774	9 904	67 258	16 498	25 002	3 000	112
	40 - 44	122 364	9 631	76 442	10 518	20 961	4 651	161
	45 - 49	111 236	14 099	66 885	9 570	15 185	5 336	161
	50 - 54	125 535	34 468	59 884	13 598	11 668	5 699	218
	55 - 59	124 226	59 185	36 867	16 978	6 808	4 239	149
	60 - 64	120 795	80 130	18 379	16 739	2 921	2 537	89
	65 - 69	122 492	95 058	9 901	14 569	1 233	1 658	73
	70 - 74	111 755	93 604	6 253	10 047	496	1 320	35
	75 - 79	65 926	57 348	3 188	4 362	141	872	15
	80 - 84	41 517	36 403	2 029	2 211	62	806	6
	85 -	23 825	20 408	1 217	986	22	1 192	0
Suhteellinen jakauma %	Ikäluokat yhteensä	100,0	40,6	30,7	16,7	9,3	2,5	0,1
	- 19	100,0	3,3	0,9	89,6	6,0	0,1	0,0
	20 - 24	100,0	5,8	4,9	80,3	8,7	0,3	0,0
	25 - 29	100,0	11,3	16,7	55,4	16,0	0,6	0,1
	30 - 34	100,0	11,6	38,6	27,5	20,9	1,3	0,1
	35 - 39	100,0	8,1	55,2	13,5	20,5	2,5	0,1
	40 - 44	100,0	7,9	62,5	8,6	17,1	3,8	0,1
	45 - 49	100,0	12,7	60,1	8,6	13,7	4,8	0,1
	50 - 54	100,0	27,5	47,7	10,8	9,3	4,5	0,2
	55 - 59	100,0	47,6	29,7	13,7	5,5	3,4	0,1
	60 - 64	100,0	66,3	15,2	13,9	2,4	2,1	0,1
	65 - 69	100,0	77,6	8,1	11,9	1,0	1,4	0,1
	70 - 74	100,0	83,8	5,6	9,0	0,4	1,2	0,0
	75 - 79	100,0	87,0	4,8	6,6	0,2	1,3	0,0
	80 - 84	100,0	87,7	4,9	5,3	0,1	1,9	0,0
	85 -	100,0	85,7	5,1	4,1	0,1	5,0	0,0

Liitetaulukko 17. Perheelliset naiset iän ja perhetyypin mukaan 31.12.2018

Suhteellinen jakauma	Ikä	Perheelliset naiset						
		Perhetyypit yhteensä	Avio- pari ilman lapsia	Avio- pari ja lapsia	Avo- pari ilman lapsia	Avo- pari ja lapsia	Äiti ja lapsia	Rekisteröity pari- suhde
Lukumäärä	Ikäluokat yhteensä	1 436 129	533 892	405 164	220 179	122 614	152 888	1 392
	- 19	5 586	226	81	4 711	252	316	0
	20 - 24	57 027	3 804	3 891	39 900	5 561	3 853	18
	25 - 29	107 584	12 255	22 082	45 590	17 253	10 342	62
	30 - 34	130 923	12 490	54 125	23 175	24 808	16 201	124
	35 - 39	144 974	9 262	76 777	11 789	24 994	21 916	236
	40 - 44	142 914	9 802	79 769	8 373	19 812	24 902	256
	45 - 49	127 894	18 140	63 897	9 656	13 774	22 231	196
	50 - 54	138 768	44 382	51 288	14 745	9 406	18 749	198
	55 - 59	130 353	70 937	26 714	17 720	4 286	10 573	123
	60 - 64	122 643	88 038	11 435	16 444	1 568	5 093	65
	65 - 69	118 162	94 371	6 407	13 393	549	3 391	51
	70 - 74	101 800	85 056	4 406	8 536	213	3 551	38
	75 - 79	56 833	47 738	2 344	3 568	77	3 089	17
	80 - 84	32 700	26 014	1 344	1 770	40	3 525	7
	85 -	17 968	11 377	604	809	21	5 156	1
Suhteellinen jakauma %	Ikäluokat yhteensä	100,0	37,2	28,2	15,3	8,5	10,6	0,1
	- 19	100,0	4,0	1,5	84,3	4,5	5,7	0,0
	20 - 24	100,0	6,7	6,8	70,0	9,8	6,8	0,0
	25 - 29	100,0	11,4	20,5	42,4	16,0	9,6	0,1
	30 - 34	100,0	9,5	41,3	17,7	18,9	12,4	0,1
	35 - 39	100,0	6,4	53,0	8,1	17,2	15,1	0,2
	40 - 44	100,0	6,9	55,8	5,9	13,9	17,4	0,2
	45 - 49	100,0	14,2	50,0	7,6	10,8	17,4	0,2
	50 - 54	100,0	32,0	37,0	10,6	6,8	13,5	0,1
	55 - 59	100,0	54,4	20,5	13,6	3,3	8,1	0,1
	60 - 64	100,0	71,8	9,3	13,4	1,3	4,2	0,1
	65 - 69	100,0	79,9	5,4	11,3	0,5	2,9	0,0
	70 - 74	100,0	83,6	4,3	8,4	0,2	3,5	0,0
	75 - 79	100,0	84,0	4,1	6,3	0,1	5,4	0,0
	80 - 84	100,0	79,6	4,1	5,4	0,1	10,8	0,0
	85 -	100,0	63,3	3,4	4,5	0,1	28,7	0,0

Laatuseloste, perheet 2018

1. Tilastotietojen relevanssi

Perusaineistona on Digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmästä saatu 31.12.2018 Suomessa vakituisesti asunut väestö.

Digi- ja väestötietovirasto pitää yllä Suomen väestötietojärjestelmää. Suomen viimeinen henkikirjoitus tehtiin 1.1.1989. Sen jälkeen väestötietojärjestelmää on päivitetty muutosilmoituksin.

Väestötietojärjestelmään tallennettavat tiedot määrittelee laki väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista (21.8.2009/661). Päätyneen vuoden väestönmuutosilmoituksia odotetaan seuraavan vuoden tammikuun viimeiseen päivään. Digi- ja väestötietovirasto toimittaa Tilastokeskukselle helmikuun alussa vuodenvaihteen väestön tiedot.

Tilastokeskuksen tehtävänä on laatia yhteiskuntaoloja koskevia tilastoja (Laki Tilastokeskuksesta 24.1.1992/48). Näihin kuuluvat myös perhetilastot. Tilastokeskuksen työjärjestys määrittää Väestö- ja elinolotilastot perhetilastojen tekijäksi (Tilastokeskuksen työjärjestys, TK-00-1808-19).

Käsitteet

Asunnolla eli asuinhuoneistolla tarkoitetaan keittiöllä, keittokomerolla tai keittotilalla varustettua yhden asuinhuoneen tai useampia asuinhuoneita käsittävää, ympärivuotiseen asumiseen tarkoitettua kokonaisuutta, jonka huoneistoala on vähintään 7 m². Jokaisella asunnolla on oltava oma välitön sisäänkäyntinsä.

Sisäänkäynniksi luetaan esim. omakotitaloissa erillinen ns. ulkoveranta (eteinen). Mikäli käynti asuinhuoneistokokonaisuuteen tapahtuu toiseen asuinhuoneistoon varsinaisesti kuuluvien tilojen läpi, ei edellistä pidetä erillisenä asuinhuoneistona, vaan nämä kokonaisuudet muodostavat yhden asuinhuoneiston.

Asuntokunnan muodostavat kaikki samassa asuinhuoneistossa vakinaisesti asuvat henkilöt.

Väestötietojärjestelmän mukaan vakinaisesti laitoksissa kirjoilla olevat, asunnottomat, ulkomailla ja tietymättömissä olevat henkilöt eivät muodosta asuntokuntaa. Asuntolarakennuksiksi luokitelluissa rakennuksissa asuvat henkilöt, joiden asunto ei täytä asuinhuoneiston määritelmää, eivät muodosta asuntokuntaa.

Asuntoväestöön kuuluvat väestötietojärjestelmän mukaan vuoden lopussa varsinaisissa asunnoissa vakinaisesti asuvat henkilöt. Laitoksissa vakinaisesti kirjoilla olevat, asuntoloissa ja ulkomailla asuvat sekä asunnottomat henkilöt eivät kuulu asuntoväestöön. Ne asuntolarakennuksiksi luokitelluissa rakennuksissa asuvat henkilöt, joiden asunto ei täytä asunnon määritelmää, eivät kuulu asuntoväestöön.

Perheiden perusväestö poikkeaa asuntoväestöstä siten, että siihen lasketaan kuuluvaksi myös asuntoloissa asuvat.

Avoparit on muodostettu samassa asunnossa vakituisesti asuvista 18 vuotta täyttäneistä, eri sukupuolta olevista puolisoittomista henkilöistä, jos heidän ikäeronsa on alle 16 vuotta eivätkä he ole sisaruksia. Mikäli parilla on yhteinen lapsi, eivät nämä säännöt päde. Samaa sukupuolta olevia yhdessä asuvia henkilöitä ei päätellä avopareiksi. Vain rekisteröidyt parisuhteet tilastoidaan.

Lapseksi perhetilastossa katsotaan vanhempiensa kanssa asuvat

- biologiset lapset
- ottolapset sekä
- toisen puolison biologiset lapset ja ottolapset.

Lapsiksi ei luokitella kasvattilapsia eikä pelkän huoltosuhteen perusteella.

Vuoden 1990 jälkeen lapsen määrittely on muuttunut siten, että lapseksi luokitellaan vanhempiensa kanssa asuva henkilö siviilisäädystä riippumatta, ellei hänellä itsellään ole asuntokunnassa puolisoa tai lapsia. Vuonna 1990 lapsen asemaan luokiteltiin vain naimattomat henkilöt. Eli tuolloin vanhempiensa luona asuva leski tai eronnut luokiteltiin perheeseen kuulumattomaksi, vuodesta 1992 lähtien hän kuuluu perheeseen.

Lapsiluku on perheen kotona asuvien perheasemaltaan lapsen asemassa olevien määrä. Lapsiperheen lapsiluvulla tarkoitetaan kotona asuvien alle 18-vuotiaiden lasten määrää.

Lapsiperhe on perhe, johon kuuluu vähintään yksi kotona asuva alle 18-vuotias lapsi.

Mies. Taulukoitaessa samaa sukupuolta olevia aviopareja tai rekisteröityjä parisuhteita yhdessä eri sukupuolta olevien avio- tai avoparien kanssa miehellä tarkoitetaan samaa sukupuolta olevaa avioparin tai rekisteröidyn parin vanhempaa puolisoa.

Perheen muodostavat yhdessä asuvat avio- tai avoliitossa olevat tai parisuhteensa rekisteröineet henkilöt ja heidän lapsensa, jompikumpi vanhemmista lapsineen sekä avio- ja avopuolisot sekä parisuhteensa rekisteröineet henkilöt, joilla ei ole lapsia.

Samaa sukupuolta olevat henkilöt ovat voineet 1.3.2002 lähtien rekisteröidä parisuhteensa. Avioliittolakiin tehdyllä muutoksella samaa sukupuolta olevat henkilöt ovat voineet avioitua 1.3.2017 lähtien. Samalla luovuttiin parisuhteiden rekisteröinnistä. Lain muutoksen myötä rekisteröidyssä parisuhteessa olevat voivat muuttaa parisuhteensa avioliitoksi tekemällä sitä koskevan yhteisen ilmoituksen Digi- ja väestötietovirastolle.

Asuntokunnissa asuvat perheen ulkopuoliset henkilöt, vaikka olisivat perheen sukulaisia, eivät kuulu perheväestöön, elleivät muodosta omaa perhettä. Yhdessä asuvat sisarukset tai serkukset eivät ole perhe, eivätkä kuulu perheväestöön. Yksin tai samaa sukupuolta olevan henkilön kanssa asuvat ihmiset eivät kuulu perheväestöön, paitsi jos samaa sukupuolta olevat ovat aviopari tai rekisteröity pari.

Asuntoloissa asuvat perheet kuuluvat perheväestöön. Sen sijaan laitoksissa kirjoilla olevista henkilöistä ei muodosteta perheitä.

Perheessä voi olla korkeintaan kaksi perättäistä sukupolvea. Jos asuntokunnassa on useampia sukupolvia, perhe muodostetaan nuorimmasta sukupolvesta lähtien. Näin esim. lapsensa perheen kanssa asuva anoppi tai appi jää perheeseen kuulumattomaksi, ellei yhdessä asu myös puoliso, jolloin vanha pariskunta muodostaa oman erillisen perheen.

Lapsiperheitä ovat perheet, joissa kotona asuu vähintään yksi alle 18-vuotias lapsi.

Perheenjäsenet ryhmitellään **perheaseman** mukaan seuraavasti:

- aviopuoliso, ei lapsia
- aviopuoliso, jolla lapsia
- avopuoliso, ei lapsia
- avopuoliso, jolla lapsia
- rekisteröidyn parisuhteen puoliso, ei lapsia
- rekisteröidyn parisuhteen puoliso, jolla lapsia
- isä/äiti ilman puolisoa
- lapsi

Lapsiksi perhetilastossa katsotaan iästä riippumatta vanhempiensa kanssa asuvat omat lapset tai puolison biologiset lapset tai ottolapset, mutta ei kasvattilapsia tai huollettavia lapsia.

Perheellinen mies on avio- tai avopuoliso, isä, jolla on lapsia sekä rekisteröidyn miesparin kummatkin puolisot. Perheellinen nainen on avio- tai avopuoliso, äiti, jolla on lapsia sekä rekisteröidyn naisparin kummatkin puolisot.

Perheet ryhmitellään seuraaviin **perhetyyppiin**:

- aviopari ilman lapsia, puoliset eri sukupuolta
- aviopari ilman lapsia, puoliset samaa sukupuolta
- avopari ilman lapsia, puoliset eri sukupuolta
- aviopari ja lapsia, puoliset eri sukupuolta
- aviopari ja lapsia, puoliset samaa sukupuolta
- avopari ja lapsia, puoliset eri sukupuolta
- rekisteröity miespari ilman lapsia
- rekisteröity miespari ja lapsia
- rekisteröity naispari ilman lapsia
- rekisteröity naispari ja lapsia
- äiti ja lapsia
- isä ja lapsia

Ilman lapsia tarkoittaa paria, jolla ei ole koskaan ollut lapsia tai jonka lapset eivät asu enää vanhempiensa kanssa. ”Avio- ja avopari ja lapsia” sisältää paitsi parit, joilla on yhteisiä lapsia myös parit, joiden lapset eivät ole yhteisiä.

Avioliitossa, jossa puoliset ovat samaa sukupuolta, ja rekisteröidyssä parisuhteessa olevat on tietosuojasyyistä luokiteltu kunnittaisissa taulukoissa yhteen avioliittojen, joissa puoliset ovat eri sukupuolta, kanssa.

Puolisolla tarkoitetaan joko avio- tai avopuolisoa tai rekisteröidyn parisuhteen toista osapuolta, ellei asiayhteydestä muuta ilmene.

Uusperheessä on alle 18-vuotias vain toisen puolison lapsi. Perheen kaikki lapset eivät ole puolisoitten yhteisiä.

Vaimo. Taulukoitaessa samaa sukupuolta olevia aviopareja tai rekisteröityjä parisuhteita yhdessä eri sukupuolta olevien avio- tai avoparien kanssa vaimolla tarkoitetaan samaa sukupuolta olevan avioparin tai rekisteröidyn parin nuorempaa puolisoa.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tietokoneohjelma luokittelee henkilöt heidän vakituisen asuinpaikkansa tunnuksen mukaan asutokunniksi. Jokaisen asunnossa vakituisesti asuvan henkilön tietueella on vanhempien, puolison ja kaikkien lasten henkilötunnukset. Näitä vertailemalla ohjelma muodostaa perheet.

Ennen vuotta 1990 avoparit päätettiin vain puolisoitten yhteisten lasten perusteella. Nyt käytössä oleva ohjelma päättää avioparien muodostamisen jälkeen asunnossa mahdollisesti asuvista puolisoittomista, vähintään 18-vuotiaista, eri sukupuolta olevista henkilöistä avoparin, jos he eivät ole sisaruksia ja heidän ikäeronsa on korkeintaan 15 vuotta. Puolisoitten iälle eikä ikäerolle aseteta rajoituksia, jos heillä on yhteinen lapsi.

Avopariksi päätellään siten esimerkiksi entisten käsitteiden mukainen puolisoiton äiti, kun perheessä asuu sopivan ikäinen mies. Samoin nyt muodostetaan perheen tyttärestä ja mahdollisesta perheen kanssa asuvasta sopivan ikäisestä miehestä avopari.

Perheiden päättelyä hankaloittaa se, että väestötietojärjestelmä ei kerro onko perheen kanssa asuva henkilö alivuokralainen. Suomessa oli vuoden 1990 väestölaskennan luotettavuustutkimuksen mukaan tuolloin alle 20 000 alivuokralaista eikä mikään viittanut määrän olleen suurenemassa. Niinpä tapauksia, joissa alivuokralainen päätellään vuokranantajan avopuolisoksi, ei voi olla huomattavaa määrää. Edellytyksenä on, että alivuokralainen on sopivan ikäinen ja vastakkaista sukupuolta kuin puolisoiton vuokranantaja.

Jos mahdollisia ehdokkaita avopuolisoksi on useampia, ohjelma valitsee puolisoiksi iältään lähinnä olevan henkilön. Avopareja aletaan päätellä korkeintaan neljästä puolisoittomasta henkilöstä.

Laitoksessa vakituisesti asuvista ei muodosteta perheitä.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Suomen perhetilastoja on etuoikeutetussa asemassa, kun käytettävissä on väestötietojärjestelmä, jossa jokaisella ihmisellä on henkilötunnuksen lisäksi kotipaikkatunnus, joka kertoo, missä asunnossa henkilö asuu. Perhetilastot voidaan laatia koko väestöstä vuosittain, nopeasti ja rasittamatta ihmisiä kalliilla kyselyillä. Näin voidaan Suomen lisäksi tehdä toistaiseksi vain Tanskassa.

Perheiden päättely väestötietojärjestelmästä aiheuttaa ongelmia lähinnä kahdessa suhteessa:

1. Perheeksi voidaan yhdistää vain henkilöt, jotka ovat ns. kirjoilla samassa asunnossa.
2. Avoparit (avioliitonkaltainen suhde) joudutaan päättelemään.

1. Kansainvälisten käsitteenmääritysten mukaan perhe voidaan muodostaa myös virallisen asuinpaikan mukaan, kuten Suomessa tehdään. Kuitenkin perheet, joissa esimerkiksi toinen puolisoista on työn takia kirjoilla toisella paikkakunnalla, vaikka asuukin viikonloput ja viettää lomat muun perheen kanssa, eivät tule tilastoihin täydellisinä. Samoin pariskunta voi asua yhdessä, vaikka toinen on edelleen kirjoilla jossain muualla, vaikkapa edellisen puolison luona.

Suomessa valtaosa ihmisistä kuitenkin asuu siellä, missä on kirjoillakin. Yleisesti ottaen Digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmää voidaan pitää henkilöiden suhteen erittäin kattavana. Jotta henkilö saa henkilötunnuksen, hänet on kirjattava väestötietojärjestelmään. Eläminen Suomessa ilman henkilötunnusta on käytännöllisesti katsoen mahdotonta. Laillinen työssäkäynti, pankkitilin avaaminen, asioiminen viranomaisien kanssa jne. edellyttää henkilötunnusta. Voidaan olettaa, ettei Suomessa ole merkittävää määrää esim. yli vuoden kestäviä jaksoja 'pimeää' työtä tekeviä henkilöitä, joille palkka maksetaan käteisellä. Vähintään vuoden mittaiseksi tarkoitettu oleskelu on edellytys Suomen väestöön kirjautumiseen.

Väestötietojärjestelmää on pidetty yllä henkikirjoituksen lakkauttamisen jälkeen vuodesta 1989 pelkästään väestömuutosilmoituksin. Näiden oikeellisuudesta kertoo väestötietojärjestelmästä tehty osoitteiden luotettavuustutkimus.

Digi- ja väestötietovirasto on teettänyt Tilastokeskuksella otantatutkimuksia osoitetietojen oikeellisuudesta. Noin 11 000 hengeltä tiedustellaan, onko heidän osoitteensa väestötietojärjestelmässä oikea. Viimeisimmässä vuoden 2012 tutkimuksessa vastanneista 98,9 prosentilla tieto oli oikein.

Kunnallisvaalien yhteydessä ulkomaalaisten äänioikeusilmoitusten palautukset paljastavat yleensä noin 1 000 henkeä, jotka ovat muuttaneet maasta ilmoitusta tekemättä ja ovat siten olleet edelleen tilastoituna väestöön. Digi- ja väestötietovirasto poistaa heidät väestötietojärjestelmän maassa asuvasta väestöstä ennen seuraavaa vuodenvaihdetta.

Väestötietojärjestelmästä saadusta vuoden 2018 lopun väestöaineistosta on selvitysten jälkeen poistettu todennäköisesti ulkomaille muuttaneina 12 215 henkilöä. Nämä henkilöt ovat ulkomaisten kansalaisia, joiden osoite on tuntematon ja jotka eivät ole vuosien 2016–2017 välisenä aikana saaneet palkkatuloa, pääomatuloa, yrittäjätuloa, työttömyystukea, eläketuloa, toimeentulotukea tai sairausvakuutuksen korvauksia.

Nuorten osalta tilanne muuttui kotikuntalain myötä vuonna 1994. Opiskelija voi muuttaa kirjansa opiskelupaikkakunnalle, toisin kuin ennen.

2. Avioliitonkaltaisen suhteen päättelemisen väestötietojärjestelmästä on ongelmallisempaa. Vaihtoehtona on jättää lapsettomat avoparit kokonaan tilastoinnin ulkopuolelle ja yhdistää avopareja vain yhteisten lasten avulla. Kun tilastoilla kuitenkin on tarkoitus kuvata yhteiskuntaa mahdollisimman totuudenmukaisesti, ollaan varmaankin lähempänä totuutta päättelemällä avopareja yhteisen osoitteen perusteella kuin jättämällä heidät tilastojen ulkopuolelle.

Ohjelma varmastikin päättelee olemattomia avopareja, toisaalta se jättää alle 18-vuotiaat avoparit päättelemättä, samoin ne avoparit, joiden ikäero on yli 15 vuotta. Ohjelman päättelemien avoparien määrä oli kuitenkin hyvin lähellä niitä lukuja, joita haastattelututkimuksissa oli saatu ennen päättelyn aloittamista.

Vuoden 1989 avoparit saatiin vielä erillisellä haastattelututkimuksella. Haastattelun kohteena olivat henkilöt, eivät perheet. Kysymys esitettiin vain henkilöille, joiden siviilisääty ei ollut 'naimisissa'. Otoksesta arvioitiin Suomessa olevan 372 000 avoliitossa asuvaa 15–64-vuotiasta henkilöä. Seuraavan vuoden perhetilaston osoitteen mukaan päätellyiksi 18–64-vuotiaiksi avoliitossa asuviksi saatiin 370 000 henkilöä,

joista tosin osa on siviilisäädyltään naimisissa olevia. Otosten mukaan avoliitossa asuvien määrä kasvoi 1980-luvun lopulla noin 20 000 hengellä vuosittain.

Ottaen huomioon eroavaisuudet ikärajoissa ja siviilisäädyn merkityksessä avopari päätelyssä, voidaan todeta perhetilastoihin pääteltävien avoparien määrän olevan hieman otoksilla mitattua todellisuutta pienemmän. Avoparien päätely antaa kuitenkin riittävän hyvän kuvan yhteiskunnan perherakenteesta. Näin voidaan seurata, mihin suuntaan kehitys on menossa ja tarkastella eri perhetyyppisiä suurempina ryhminä. Yksilötason päätelmien teossa näistä pariskunnista on kuitenkin oltava varovainen.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilastokeskus päivää vuodenvaihteen väestö- ja perhetilastot vuoden viimeiselle päivälle. Aluejakona on vuodesta 1999 lähtien käytetty seuraavan vuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Näin ollen kunnat, jotka yhdistyvät vuoden ensimmäisenä päivänä on tilastoitu yhteen jo edellisen vuoden viimeisen päivän tilastoihin. Vuodenvaihteen tilastot voidaan tarvittaessa tuottaa myös kuntajaolla ennen yhdistymistä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Ensimmäiset perhetilastot on saatavilla vuoden 1950 ja 1960 väestölaskennoista. Vuodesta 1970 lähtien väestölaskentoja on tehty viiden vuoden välein. Lisäksi vuosina 1977, 1978, 1982, 1984 ja 1987 on julkaistu perhetietoja. Vuodesta 1992 perhetilastoja on tehty vuosittain. Perhejulkaisu on tehty vuosittain vuodesta 1994.

Avoliitossa elävistä tehtiin vuosina 1980–1989 vuosittain työvoimatutkimuksen yhteydessä noin 10 000 henkilön otokseen perustuva katsaus.

Vuodesta 1870 vuoteen 1930 tehtiin kymmenvuosittain suurimmissa kaupungeissa henkilölomakkeisiin perustuva väestölaskenta. Näistä laskennoista on saatavilla jonkinlaisia ruokakuntatietoja.

Perheiden perustiedot on saatavilla sähköisessä muodossa kunnittain tai kuntaa suuremmilla aluejaoilla Tilastokeskuksen veloittamattomasta tietopalvelussa internetissä osoitteessa:

<http://tilastokeskus.fi/tup/tilastotietokannat/index.html>

Yleistietoa ja pitkiä aikasarjoja koko maan perheistä on perhetilaston kotisivuilla osoitteessa:

<http://www.stat.fi/til/perh/index.html>

Maksullisessa sähköisessä tietopalvelussa on saatavilla eritellympää tietoa perheistä mm. kunnan osa-alueittain. Palvelusta saa lähempiä tietoja osoitteesta:

<http://www.stat.fi/tup/vaestotilastopalvelu/index.html>

Tilastokeskuksen maksullisista palveluista on enemmän tietoa osoitteessa:

<http://tilastokeskus.fi/tup/tilastotietokannat/index.html>

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Perhetiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia ennen ja jälkeen vuoden 1990, jolloin avoparit alettiin päätellä yhdessä asumisen perusteella. Perhetilastossa on otostutkimuksia apuna käyttäen estimoitu vuosille 1960 ja 1970 koko maan osalta perhejakauma mukaan lukien avoparit, joilla ei ole yhteisiä lapsia. Vuoden 1980 ja 1985 luvut on tulostettu uudella luokituksella alkuperäisestä aineistosta. Avoparien ottaminen mukaan tilastoon lisää perheiden määrää ja samalla vähentää yhden vanhemman perheiden määrää, koska osa näistä asuu avoliitossa uuden puolison kanssa.

Kun lapsen asemaan luokiteltavan henkilön siviilisäädylle ei enää vuoden 1990 jälkeen asetettu rajoitteita, lisäsi se niin ikään perheiden määrää. Esim. äitinsä luo asumaan palannut eronnut henkilö muodostaa äitinsä kanssa perheen, aikaisemmin äiti ja lapsi tilastoitiin perheväestön ulkopuolisiksi.

7. Selkeys ja eheys / yhtenäisyys

Demografisten perhetilastojen luvut poikkeavat joidenkin väestölaskentojen perheluvuista. Näissä väestölaskennan tilastoissa on käsitteenä asuntokuntaväestö, jolloin perheiden tilastoista putoavat pois ne perheet, joiden asunto ei täytä asunnon kriteerejä.

Lisätietoja

Marjut Pietiläinen 029 551 2798

Joonas Toivola 029 551 3355

Timo Nikander 029 551 3250

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma

vaesto.tilasto@tilastokeskus.fi

<http://tilastokeskus.fi/til/perh/index.html>

Lähde: Väestö- ja oikeustilastot, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3215 (pdf)